

PREPIH

11/X • november 2000 • cena 250 SIT • Poština plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

 d.d.
**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**

ZANESLJIV PARTNER
ZA VSE VRSTE ZAVAROVANJ

SGP KOGRAD **IGEM** d.d.

BETON d.o.o. Dravograd
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o. Ravne
GRADNJE d.o.o. Slovenj Gradec
INŽENIRING d.o.o. Dravograd
PRODAJNI CENTER d.o.o. Dravograd

TAB

Tovarna Akumulatorskih Baterij, d.d.
Mežica - Slovenija

ENERGIJA IZ POD PECE

vaš najljubši prostor

Sscarlet

Vse na enem mestu

Idealna kombinacija
ponudbe in ugodne cene
v Evropi priznanega
oblazinjenega pohištva.

Strokovni nasveti,
prijazni prodajalci,
kvaliteta, popolnost
in zaupanje.

Charmante

Trendy

Bali

NOVA
OPREMA

Tovarna oblazinjenega pohištva
2380 Slovenj Gradec • Pod gradom 4
Tel. 02/ 882 51 10 • fax 0602/ 42 153

PO VOLITVAH

Veliko je petelenov, gnojišče pa le eno!

O NE, TRINAJSTICE PA NE!

Parlamentarne volitve so za nami. Odvijale so se v lepem, toplen vremenu, zato vzbujajo upanje, da nam bo v prihodnjem mandatu toplo pri srcu. Vsaj večini, ker se nekateri čutijo pora enci in se bodo gredli le ob nagajanju. (Sicer pa nikjer na svetu ni države, kjer bi bili vsi zadovoljni.) Zmagovalci se bodo trudili, da bi volivcem ugajali ves čas vladanja, opozicionalci pa se bodo borili za naklonjenost nergačev, da bi jim ob prihodnjih volitvah pač padlo več glasov.

Letošnje volitve so bile najbolj demokratične doslej. Iz več razlogov. Najmlajše stranke so lahko posegle v boj za glasove in celo uspeli priti v parlament. Trem kandidatom, ki še niso dosegli Kristusovih let /po stari zavezi še mladoletnim/, je uspelo priti v zakonodajno telo. Na njih bi morali računati, da nas bodo pomagali hitreje popeljati »v svetlo prihodnost«! Enakopravno z njimi je poskrbljeno tudi za starejše generacije, da jim aktivna večina ne bo skrčila pridobljenih pravic.

Uradna oblast pa je poskrbela tudi za praznoverne. Le dva primera! Glasovnica na Koroškem je preskočila kandidata pod številko 13. Uradno je bilo pojasnjeno, da izžreban kandidata s to številko ni nastopal v vseh volilnih okrajih. Neuradno pa so bili volivci prepričani, da so se nesrečni številki izognili, saj po svetu v hotelih tudi ni sob s številko trinajst.

V drugem primeru pa so v igri ženske. Po neuradnih informacijah takoj po volitvah je bilo med poslanci navedenih trinajst žensk, po uradnih podatkih pa jih je v parlament prišlo le DVANAJST! Praznoverni bodo spet prepričani, da se oblast izogiba nesrečni trinajstici v dobro vseh volivcev.

Okrog trinajste ne p o s l a n k e bi lahko razpredali v nedogled. Po evropskih državah jih baje imajo v parlamentarnih telesih veliko več kot pri nas. Verjetno ne zato, da bi le gledali njihove pojave, saj so v ta namen organizirana lepota tekmovanja. Morda pa bomo počasi tudi v Sloveniji ugotovili, da sta moški in ženska enakopravna! Dokler ne bo v parlamentu pravičnejše zastopanosti, pa nas bo za tolažbo reševala ŽENSKA VLADA, po izbiri revije ONA. Bralci DELA ji zaupamo!

TIK

Zob časa grize počasi.

NIKO

Iz vsebine:

- Nova oprema pred novimi izzivi 4
- Koroška v sliki 6
- Naši Himalajci doma 8
- Mercator na Koroškem 9
- 30 let TUS KO-SI 10
- Cesta mošta uradno odprta 13
- FolkRola - zmagovalci jesenskega Oriona 15
- Modni izziv: Ajda Prislan 18
- Pogovor: Jožko Kert 26
- Študentarije: Veter sprememb 30
- Glosirana črna kronika 34
- Vaš Prepih - pisma bralcev 36

Naslovnica: Cesta mošta
posnetek: Tomo Jeseničnik

PREPIH Koroški časopis
Izdaja ČZP VORANC, d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik
Grafična priprava: Ekonomska propag. in trgovina
Veselin Vuković s.p., Ravne na Koroškem
Tisk: Tiskarna ODTIS, Ravne

Naslov uredništva: ČZP VORANC, do.o.
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel./fax: 0602 22 999

Nenaročenih tekstov in fotografij
ne vračamo in ne honoriramo.

Nova oprema Slovenj Gradec na prelomu tisočletja: kmalu končana druga petletka, kar Nova oprema posluje brez izgub.

NOVA OPREMA PRED NOVIMI IZZIVI

V Sloveniji polovični tržni delež, odločen prodor v Evropo.

Filip Jelen, direktor družbe Nova oprema

V nemškem mestecu Ebersdorf, kakšnih sto kilometrov od slovitega Nuerenberga (med drugim znanega po lijaku, procesu in najstarejši uri, ki je bila podobna jajcu), je bil nedavno hišni sejem oblazinjenega pohištva.

Preko družbe Interles Nuereberg, katere največji lastnik je Lesna Slovenj Gradec (Interles pa je manjši lastnik Nove opreme), je na hišnem sejmu sodelovala tudi Nova oprema iz Slovenj Gradca, Interles pa je ob tem predstavil projekt Divanida, ki hkrati pomeni tudi nekakšno skupno blagovno znamko, s katero bodo na nemškem trgu skupno nastopali nekateri slovenski in hrvaški proizvajalci oblazinjenega pohištva.

Sejem je bil za to slovenjgraško tovarno nadvse pomemben, saj pomeni nov veter in jadra prodaji na nemški trg. Sicer pa je v tem predelu Nemčije osredotočenih največ tovarn s področja tapetništva, saj je tod locirane več kot dve tretjini nemške proizvodnje oblazinjenega pohištva. Ta je bila pred leti še močnejša, sedaj pa se zaradi cenovnih razmerij trg še bolj odpira za tuje proizvajalce. Poleg tega je nemški trg največji v Evropi in samo v Nemčiji letno prodajo za več kot 70 milijard mark pohištva, oblazinjeno pohištvo pa je v tej vsoti udeleženo s četrtno oziroma petino.

Razvili novih 30 sedežnih garnitur

Hišni sejem v Nemčiji, na katerem je večino razstavnega prostora zavzela prav Nova oprema, tovarna oblazinjenega pohištva d. d. iz Slovenj Gradca, je bil drugi po vrsti, z odzivom na tem sejmu pa so bili v Novi opremi zelo zadovoljni, saj so se sejma udeležili direktorji nabavnih področjih velikih trgovskih povezav in so na samem sejmu sklenili tudi vrsto novih poslov.

Nova oprema v svoji panogi na slovenskem trgu že dosega skoraj polovični tržni delež, v zadnjih letih pa se vse bolj usmerja na zahodne trge. **Filip Jelen**, direktor družbe Nova oprema pravi:

»V Novi opremi smo že vrsto let vpeti v mednarodno menjavo, tako na nabavnem kot prodajnem področju. V osmih mesecih letošnjega leta smo na tuje prodali 65 odstotkov fizičnega obsega proizvodnje, podoben odstotek predstavljajo tuji trgi tudi v strukturi vrednosti prodaje. Največjo rast beležimo na tržišču Evropske unije, kjer smo v osmih mesecih tega leta prodali kar za 23 odstotkov več oblazinjenega pohištva kot v celotnem lanskem letu. Že v preteklosti smo si zadali cilj, da prodajamo naše sedežne garniture velikim trgovskim povezavam v tujini in po več letih prizadevanj nam je sedaj to tudi uspelo. V lanskem letu smo razvili 30 sedežnih garnitur, ki jih na zahodnih trgih prodajamo v srednjem cenovnem razredu, prodajajo pa jih v velikih in uglednih trgovskih povezavah, kot so Begros, Atlas,

Union, MAM, Tip-Top in druge.«

Zaradi vse večjih naročil iz tujine so v Novi opremi pričeli vključevati v posel tudi druge proizvajalce oblazinjenega pohištva. Za proizvodnjo za evropski trg že sodelujeta po en proizvajalec iz Slovenije in Hrvaške, krog kooperantov pa bodo širili tudi na Koroškem. Filip Jelen:

»Zaradi velikega povpraševanja sami ne bi več zmogli uresničiti vseh naročil, zato smo pristopili k dodatnemu iskanju kooperantov. Podjetje Ekotrade je v Otiškem Vrhu je sredi leta odkupilo proizvodno dvorano Tekstilne industrije Otiški Vrh, ki je v stečaju, in v sodelovanju z nami so v tej tovarni že pričeli izdelovati oblazinjeno pohištvo. Nova oprema bo to oblazinjeno pohištvo pod našo blagovno znamko tržila, s tem podjetjem pa ne bo kapitalno povezana. Mislim, da je takšen način sodelovanja smisel, kajti na ta način bo na Koroškem ponovno nekaj novih delovnih mest.«

Poslovanje v lanskem, načrti za prihodnje leto

Nova oprema je v lanskem letu ustvarila več kot 1,6 milijarde tolarjev čistega pri-

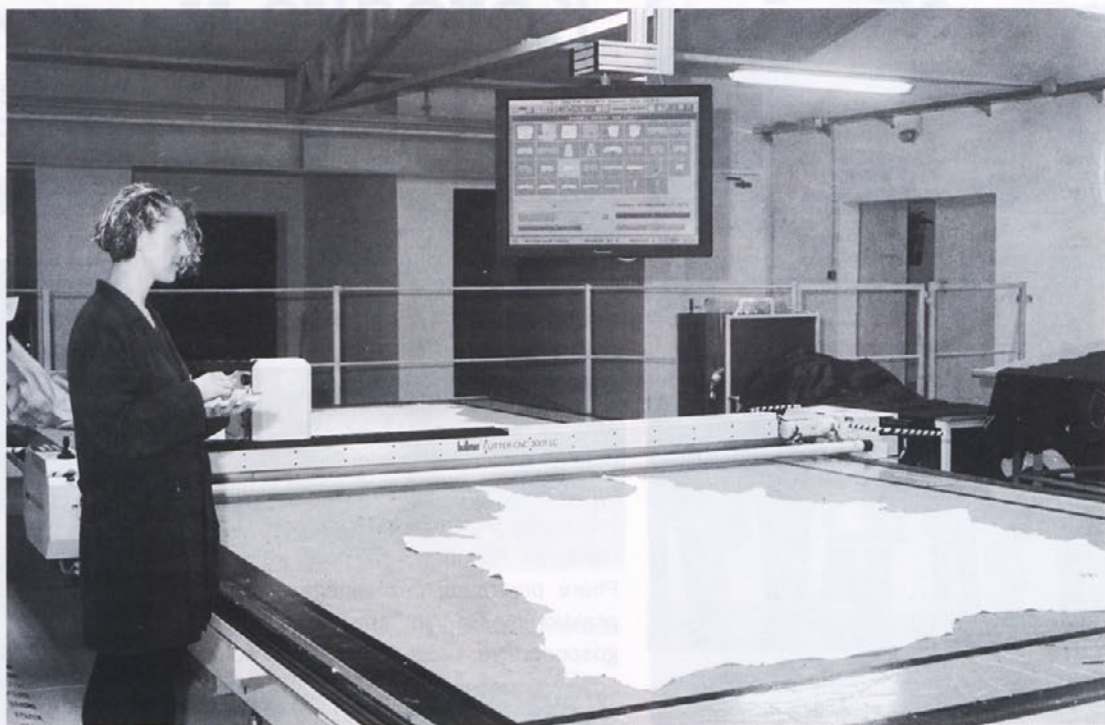

Nova oprema se je uspešno predstavila na hišnem sejmu nedaleč od Nuerenberga v Nemčiji

hodka, kar je za 3,2 odstotka več kot leto poprej. Čisti dobiček iz poslovanja se je v lanskem letu vrтел okoli deset milijonov tolarjev, skupni nerazporejeni dobiček pa znaša več kot 51 milijonov tolarjev, in na zadnji skupščini podjetja so delničarji sprejeli sklep, da bodo nekaj manj kot 18 milijonov SIT namenili za dividende ali 130 SIT bruto na delnico.

»Nova oprema že devet let zapored posluje pozitivno,« pravi Filip Jelen. »Enako velja tudi za osem mesecev letošnjega leta, ko se je zelo povečala prodaja na tuje trge in smo v teh mesecih na tujih trgih že dosegli takšno prodajo, kot je znašala v celotnem lanskem letu. Dodatno se nam odpirajo trgi Evropske unije in Zahodne Evrope. Samo v Švici smo letos povečali prodajo za 35 odstotkov. V tem letu dosegamo vse zastavljene cilje iz poslovanja, proizvodnjo na zaposlenega smo v osmih mesecih povečali za 9 odstotkov, vrednostno prodajo na zaposlenega za 24 odstotkov, novo ustvarjena vrednost na zaposlenega pa je bila za deset odstotkov večja kot v enakem obdobju lani.«

V lanskem letu je Nova oprema vložila precej denarja v posodobitev proizvodnje, preselili so proizvodnjo tapetniške delavnice v nove prostore, zaključili gradnjo nove šivalnice, garderob, sanitarij, investirali so v novo lasersko mizo za krojenje usnja, ki je računalniško vodena. Še vedno pa se ubadajo z nekaterimi notranjimi težavami,

Laserska miza za krojenje usnja: hitreje, kvalitetnejše in ceneje

ki pa so značilne za vse delovno intenzivne panoge. Gre seveda za bolniške: odsotnost z dela zaradi bolniških izostankov je v tem podjetju kar okoli 13 odstotna, kar je v lanskem letu pomenilo izpad 46 tisoč norma ur ali izpad dvomesečne proizvodnje. Ta izostanek bi v Novi opremi radi znižali na 4,8 do 5 odstotkov, kar je tudi povprečje v republikli Sloveniji.

Že v začetku leta 2001 naj bi Nova oprema naredila korak naprej pri trženju izdelkov na tujem trgu. Gre za uvodoma omenjeni projekt Divanida, ki sta ga v Nuernbergu podrobno predstavila Dr. Klemen Čas in dr. Thorsten Wewers iz Nuernberga. V Nemčiji poteka večina tovrstne trgovine preko organiziranih nabav, nemški kupec po uveljavitvi projekta Divanida ne bo več ločil, ali je

proizvajalec Nova oprema, Meblo, Ekotrade ali kdo tretji, ker ga to tudi ne zanima. Zanimata ga kvaliteta izdelka, ki je prva stopnica na poti na nemško tržišče, in primerna cena.

Že danes pa je več ali manj jasno, da nemški trgovci s papirji ne bodo več hoteli poslovati. To je na eni strani predrago (korespondenca preko faksa stane marko na list), na drugi strani pa so ob množici papirjev tudi večje možnosti za napake. Teh pa Nemci na marajo. S projektom Divanida bodo v Novi opremi in tudi v ostalih podjetjih, ki se bodo temu priključili, stopili v elektronski svet informacij in v elektronski obliki bodo dostopni tudi katalogi, projekt pa je med drugimi finančno podprla tudi slovenska država.

V. Močnik

Vitezi Zelene Dežele

Izvajatelj:
B. Zupančič

Koroška v sliki

V Galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec je bila odprta razstava SUB ROSA, ki jo je odprl dr. Gerhard Wagner, veleposlanik Republike Avstrije v Sloveniji. Razstavljala sta Rudi Benetik in Johann Julian Taupe, oba rojena na avstrijskem Koroškem, ki sodelujeta že nekaj časa. Čeprav se njuna načina izražanja razlikujeta, vendarle ostane nekaj skupnih točk, na katerih zgradi skupno predstavitev. Razstava je nudila prvovrstno doživetje ljubiteljem poetičnega likovnega ustvarjanja.

Posnetek: Metoda

Sadjarsko društvo Bobovec, Društvo kmetič Muta in Kmetijsko svetovalna služba Radlje ob Dravi so pod kostanji pri brunarici na Muti pripravili zanimivo prodajno razstavo sladkih dobrot in sadja s kmetij Dravske doline. Ker se bliža čas prehladov in grip, so kmetice pripravile tudi razstavo zdravilnih zelišč. Prireditve so popestrile z degustacijo čajev, mošta, sokov in žganja, pred brunarico pa so dišali sveže pečeni kostanji.

Posnetek Kristl Valtl

Dijaki Poklicne gostinske in lesarske šole so se letošnje šolsko leto preselili na novo lokacijo v stavbo na Gosposvetski 4, druga pomembna novost, ki zanje nedvomno predstavlja veliko pridobitev, pa je nov CNC stroj za obdelavo lesa, ki so ga pred dnevi pognali v šolski delavnici za lesarje v prostorih slovenjgraške tovarne Nova oprema. Investicija je vredna 10 milijonov tolarjev, denar za nakup pa so dobili iz sredstev Phare programa, čezmejnega sodelovanja praktičnih šol, in sredstev donatorjev gospodarstva, nekaj je prispevala šola.

Posnetek: vm

Pri kmetu Pernatu na Sv. Treh kraljih so se tudi letos konec oktobra zbrali najboljši harmonikarji diatoničnih harmonik. Tokrat je bilo srečanje že osmič zapored, med osemnajstimi, ki so pokazali veliko glasbenega znanja in spretnosti, pa so bili udeleženci domala mojstri iz vse pokrajine. Letos so tekmovali v treh starostnih skupinah, seveda ob sodelovanju prave množice poslušalcev in strokovne komisije, ki ji je tokrat predsedoval Dušan Viltušnik. Med najmlajšimi je slavil Mitja Novak iz Vuhreda, v mladinski konkurenci je zbrala največ točk Metka Verdinek z Mute, v najbolj izkušeni kategoriji starejših pa Maks Vinšek z Dravč.

Posnetek Kristl Valtl

Ob sodelovanju in pod okriljem Rdečega križa Slovenije, Območnega združenja Mežiške doline je prizadeveni glasbenik Damjan Zih tudi letos organiziral dobredelni koncert pod naslovom »Koroška poje«. V športni dvorani pri OŠ Prežihovega Voranca na Ravnah na Koroškem se je zbralo veliko poslušalcev, ki so uživali v glasbi koroških pevcev in gostov iz drugih krajev Slovenije, s svojo prisotnostjo pa so prispevali tudi denar v dobrodelne namene. Prihodek od prodaje vstopnic letošnje prireditve je namreč namenjen za pomoč družini Emeršič iz Črne na Koroškem, za operacijo srca njihove hčerke Mojce.

Posnetek: IVKO

Novo pridobitev za slovenjgraški Šolski center - prostore gimnazije in zdravstvene šole je odprl predsednik države Milan Kučan. Adaptacija stare šolske zgradbe in prizidek s telovadnico je bil za normalno delovanje šole že nujen, naložbo v višini 625 milijonov tolarjev pa je pokrila država.

Posnetek Stanko Hovnik

V Ožbaltu sta pod geslom »Je pa sobota večer« Kulturno društvo Ožbalt in Sklad RS

za ljubiteljske kulturne dejavnosti - območna izpostava Radlje pripravila srečanje pevskih skupin. Sodelovalo je kar osem skupin, pa še skupno pesem so naštudirali. Poslušali smo dve domači skupini, Ožbaltske puobe in Mešani pevski zbor župnije Ožbalt, ki ga že polnih 50 let vodi Marija Verčko. Kot gostje so zapele Ljudske pevke s Kaple in Ljudske pevke z Gradišča. Prišla je tudi Moška vokalna skupina Planinskega društva Brezje pri Mariboru, nastopil je Ženski pevski zbor »Lipa« z Duha na Ostrem vrhu, Vokalna skupina »Ars« z Lovrenca na Pohorju in Moški kvintet »Čista kvinta« iz Radelj ob Dravi.

Posnetek Kristl Valtl

V avli poklicne in srednje ekonomske šole v Slovenj Gradcu so se srečali dijaki in profesorji Šolskega centra in obeležili štirideset let srednjega šolstva v mestu ob Mislinji. Slavnostni govornik je bil direktor centra, g. Danijel Tancer, prof. Tone Turičnik, je v svojem prispevku slikovito opisal začetke ekonomske srednje šole, ga. danica Doler pa potek šolanja v sodobnih razmerah.

Posnetek Stanko Hovnik

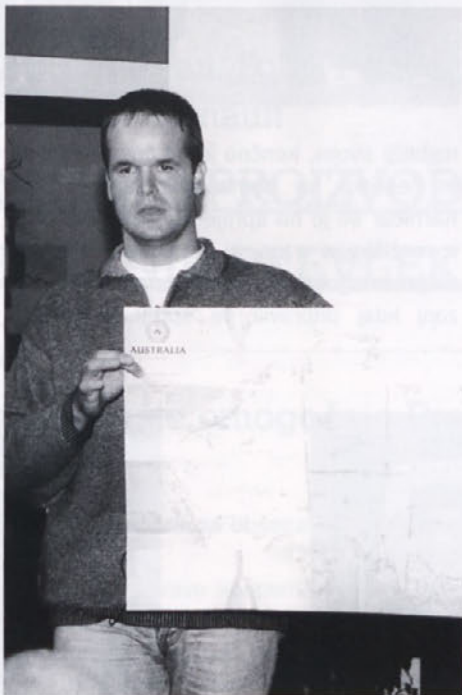
Ansambel Rosa je petletnico svoje plodovite poti obeležil s koncertom v slovenjgraški športni dvorani in s promocijo nove kasete in zgoščenke. Na jubilejnim

koncertu je sodelovalo veliko znanih slovenskih ansamblov, program pa sta povezoval Boris Kopitar in Darja Vrhovnik.

Posnetek: Metoda

V Knjižnici Ksaverja Meška sta bili v oktobru dve zanimivi potopisni predavanji z diapozitivi: Štefan Rehar (na sliki) je predstavil potovanje po Avstraliji, Uroš Ravbar pa teden kasneje pot okoli Zemlje in knjigo »Študent na poti okoli sveta«.

Posnetek: Metoda

LB Temeljna koroška banka Slovenj Gradec je v Mežiški dolini svečano odprla prenovljene prostore dveh svojih poslovalnic, v Mežici in na Ravnah na Koroškem. Posodobitve so bile poleg prenovitvenih posegov v poslovne prostore usmerjene predvsem v dograditev sodobne računalniške opreme in notranjih povezav, ki zagotavljajo bolj hitre in bolj kakovostne storitve.

Posnetek Tomo Jeseničnik

Morda bolj kot pojemajoče sonce, bolj kot orošene pajčevine in meglena jutra nas na jesen in njene darove opozorijo otroci. Saj na Pohorju in Kozjaku še zagorijo in zadišijo pastirski ognji, ko se pečejo jabolka ali krompir, morda tudi kostanji, otroci iz vrtcev se z vozički, vrečkami ali kar tako odpravijo po darove jeseni. Še smo lahko srečni, da so ljudje, ki dovolijo otrokom organizirane pristope na polja, sadovnjake, gozdove in celo vrtove. Polni vozički romajo v vrtce, za jesensko veselje, doživetja, predvsem pa v lepo šolo spoznavanja in spoštovanja narave in dela.

Posnetek Kristl Valtl

Naši Himalajci Franc Oderlap, Grega Lačen, Matej Flis in Jurij Gorjanc spet doma

»Zgodilo se je čudežno dejanje«

V Mežici je tisoč ljudi čakalo na vrnitev fantov, ki so spremljali Dava Karničarja na Everest

V Mežici se je predzadnji oktobrski dan stopnjevalo vznemirjenje med ljudmi, ki so prišli iz vseh krajev Mežiške doline čakati vrnitev svojih najbolj pogumnih fantov in vrhunskih alpinistov, ki so skupaj z **Davom Karničarjem** stopili na vrh Everesta. Na sprejem v Mežico je skupaj s **Francem Oderlapom**, **Gregom Lačnom**, **Matejem Flisom** in zdravnikom **Jurijem Gorjancem** prišla kar celotna ekipa odprave Si.mobil extrem ski Everest 2000.

Načelnik Gorske reševalne službe Prevalje **Franc Telcer**, ki kot izkušen alpinist morda še najbolj razume, kaj se je dogajalo v stedah Everesta, je fantom dejal:

»Zgodilo se je čudežno dejanje, to je krona poguma.«

Mežiški župan **Janez Praper** pa je rekel:

»Sodelovanje naših fantov v tem neverjetnem podvigu Sloveniji pripoveduje, da tod živijo srčni, vztrajni in pogumni fantje in prav ponosni smo, da so si tovariše našli na Jezerskem in na to, da so prispevali k izjemnemu uspehu Dava Karničarja.«

S ponosom so svoje junake obstopili tudi

najbližji svojci, končno je bil čas za objeme in čestitke na domačem pragu. Davo Karničar se je na sprejemu razveselil otrok iz mežiškega vrtca, ki so plesali in peli za ekipo zmagovalcev, Korošci pa bodo morda zanj kdaj pripravili še sprejem posebne

vrste, kajti nedvomno bi bil ponosen, če bi dobil tukajšnje »državljanstvo,« saj je na prireditvi dejal:

»S tremi Korošci sem bil na vrhu Everesta, prismočal sem dol z njega in kaj naj vam še dam, da me vzamete za Korošca!« (ar)

Dva nova Mercator Centra na Koroškem

9. novembra otvoritev Mercator Centra Slovenj Gradec - 16. novembra otvoritev Mercator Centra Ravne na Koroškem

Poslovni sistem Mercator, d.d. zaključuje gradnjo dveh nakupovalnih centrov, ki bosta obogatila trgovsko ponudbo na Koroškem. Po osmih mesecih gradbenih del in naložbenem vložku 1,6 milijarde tolarjev je 9. novembra za kupce svoja vrata na široko odprl Mercator Center v Slovenj Gradcu, 16. novembra pa mu bo sledil Mercator Center Ravne na Koroškem. Gradnja slednjega je trajala sedem mesecev, vanjo pa je bilo vloženi 753 milijonov tolarjev.

Kupci bodo lahko nakupovali od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.00, ob nedeljah in praznikih pa od 8.00 do 12.00.

Mercator Center Slovenj Gradec se ob Ronkovi ulici razprostira na 6.000 m²

površin, celotna površina centra vključno s parkirišči, teh je 284, pa zajema 19.000 m². Skupne površine hipermarketa zavzemajo 3.100 m², ostalih 2.800 m² površin pa je razdeljenih med druge ponudnike.

Poleg ponudbe živil in drugih izdelkov za dnevno oskrbo gospodinjestev v osrednji in največji prodajalni v klimatiziranem nakupovalnem centru, Mercatorjevem hipermarketu, je moč nakupovati še igrače, računalniško opremo, mobilne telefone, medicinske pripomočke, fotomaterial, optične izdelke, modna oblačila, čevlje, knjige, zlatarske izdelke, na voljo pa bodo tudi bančne in borzno posredniške storitve. V MC Slovenj Gradec bo zaposlenih 120 ljudi. V hipermarketu bo ponujenih okoli 12.000 izdelkov, kupci pa lahko izbirajo tudi med pestro ponudbo svežega programa v mesni-

ci, delikatesi, ribarnici, pekarni ter na oddelku svežega sadja in zelenjave.

Mercator Center Ravne na Koroškem se nahaja v Dobji vasi, ob magistralni cesti Ravne - Prevalje. Celoten kompleks pokriva 8.054 m² zemljišča, od tega center 2.200 m² površin. Poleg Mercatorjevega hipermarketa na 1.716 m² skupnih površin in s ponudbo 11.000 različnih živil in neživilskega blaga, mesnico, delikateso, dopeko kruha in pekovskega peciva ter privlačnim oddelkom svežega sadja in zelenjave je v nakupovalnem centru tudi ponudba računalniškega programa, tehničnih izdelkov in oblačil ter gostinskih storitev, ki bodo lepo zaključile uspešno nakupovanje. V centru bo zaposlenih 45 ev.

Ob sodelovanju s koncerni Volkswagen, Ford, Peugeot, BMW in Citroen, Prevent razširja sodelovanje še s podjetjem Renault

V PREVENTU SO PRIČELI S PROIZVODNJO

AVTOMOBILSKIH SEDEŽNIH PREVLEK ZA NOV MODEL

RENAULT LAGUNA II

Znanje, tradicija in dolgoletne izkušnje omogočajo Preventu uspešen razvoj

V koncernu Prevent so pričeli s proizvodnjo avtomobilskih sedežnih prevlek za nov model Renault Laguna II, ki ga bo moč kupiti že konec letošnjega leta. Ob uspešnem sodelovanju s koncerni Volkswagen, Ford, Peugeot, BMW in Citroen, postaja Renault eden pomembnejših poslovnih partnerjev. Preventovi strokovnjaki v Franciji so namreč vključeni tudi v razvoj avtomobilskih sedežev za automobile Renault.

Prevent je do sedaj za tega avtomobilskega proizvajalca izdeloval sedežne prevleke za Renault Twingo. Dnevna proizvodnja novih

sedežnih prevlek pa obsega 850 sedežnih prevlek.

Predsednik uprave koncerna Prevent **Jože Kozmus** je ob tem povedal:

»Sistematičen razvoj proizvodnih postopkov, uvajanje izboljšav in novih analitičnih metod nam omogočajo, da nenehno sledimo potrebam in zahtevam naših kupcev.

V Preventu se hitro prilagajamo spreminjajočim se zahtevam in pričakovanjem poslovnih partnerjev, zato le-ti ostajajo zvesti našim izdelkom. Kljub veliki konkurenci na področju izdelovanja avtomobilskih sedežnih prevlek se naši programi širijo v skladu s širitvijo programov naših

kupcev.«

V razvoj in proizvodnjo avtomobilskih sedežnih prevlek so v Preventu vložili veliko znanja. V preteklih 22-ih letih so izdelali 5,5 milijona kompletov avtomobilskih sedežnih prevlek. Za prvi milijon so potrebovali dvanajst let, za drugega pet, zdaj pa samo v enem letu izdelajo 1,5 milijona kompletov. Znanje, tradicija in dolgoletne izkušnje Preventu omogočajo uspešen razvoj in uvajanje sodobnih tehnoloških postopkov ter novih izdelkov in storitev.

PODJETJE TUS KO-SI ŽE 30 LET USPEŠNO PREDELUJE NARAVNA VLAKNA

Njihova temeljna poslovna opredelitev je uporaba naravnih in že preizkušenih materialov predelanih na osnovi sodobnih tehnoloških postopkov, zato proizvajajo kvalitetne in okolju prijazne izdelke.

Velik uspeh je tudi uvrstitev v evropski projekt razvoja BIO izolacij.

10. novembra 2000, na dan praznovanja 30. obletnice, so odprli dve novi kapitalsko povezani podjetji PUROTEHNIKA (v prostorih TUS KO-SI v Slovenj Gradcu) in EKOTRADE (v Otiškem Vrhu).

Podjetje za predelavo naravnih vlaken TUS KO-SI d.d. Slovenj Gradec ima že tridesetletno tradicijo. Ob ustanovitvi je zaposlovalo le 25 delavcev, sčasoma pa je preraslo v moderno tovarno, ki je danes evropski proizvajalec vložnih materialov za oblazinjeno pohištvo, bio-izolacijskih materialov in Bi-posteljnih vložkov. Na zahtevni evropski trg izvozijo skoraj 90% celotne proizvodnje. Večina vodilnih evropskih proizvajalcev sodobnih ležišč izdelanih iz naravnih materialov so njihovi dolgoletni partnerji.

jetij, ki je nastalo v okviru firme Tovarna usnja Slovenj Gradec. Zaradi povečanja proizvodnje sta TUS in KO-SI leta 1984 zgradila nove tovarniške prostore na drugi lokaciji. Za podjetje KO-SI je bil to velik in prelomni mejnik za nadaljnji tehnološki razvoj.

Svetovni razvojni trendi so zahtevni. Kako jim sledite?

»Naši proizvodi so izdelani iz naravnih materialov, zanje pa se zanimajo najzahtevnejši kupci, ki so za prijetno počutje, zdravje in kvalitetno življenje pripravljeno nameniti nekaj več sredstev. Prilagojeni so specifičnim potrebam in so izdelani po visokih evropskih standardih. Hitro se prilagajamo potrebam na trgu in uveljavljamo nova spoznanja pri oblikovanju izdelkov. To je naše osnovno načelo. Svetovni razvojni trendi zahtevajo inovativnost pri oblikovanju novih izdelkov in uvajanju tehnoloških postopkov. Tem tokovom uspešno sledimo. Sproti prilagajamo tehnologijo proizvodnje in, kar je zelo pomembno, izbiramo naravne materiale. To je tudi ena izmed naših odločilnih prednosti.«

Ali predelujete naravne materiale z neškodljivimi tehnologijami?

»Da, predelujemo jih s tehnologijami, ki so prijazne okolju. Predelava naravnih vlaken nas je namreč že v preteklem obdobju pridružila tistim proizvajalcem, za katere so se evropski potrošniki z visoko razvito ekološko zavestjo še posebej zanimali. S premišljeno tehnologijo ter s predelavo

preizkušenih in tradicionalnih materialov po sodobnih postopkih proizvajamo kvalitetne in okolju prijazne izdelke. Poudariti kaže, da smo se uvrstili v evropski projekt razvoja BIO izolacij kot enakopravni partnerji. Sodelujemo z univerzitetnimi ustanovami in znanstvenimi inštituti doma in v tujini. Podjetje skrbi tudi za prijetno delovno okolje, kajti želimo, da bi bili vsi zaposleni motivirani za delo in ga opravljali z veseljem, samostojno in odgovorno. Skrb posvečamo tudi izobraževanju delavcev.«

Vašim izdelkom torej pripisujejo vrhunsko kakovost in ekološko neoporečnost...

»V proizvodnji uporabljamo največ naravne in dobro preizkušene materiale rastlinskega in živalskega izvora. Ti ohranjajo ekološko ravnovesje. Z njimi v TUS KO-SI ne obremenjujemo okolja, saj jih je mogoče brez posledic tudi reciklirati. Vsi tehnološki postopki so skrbno izbrani, upoštevajo delovne razmere in vpliv na okolje.«

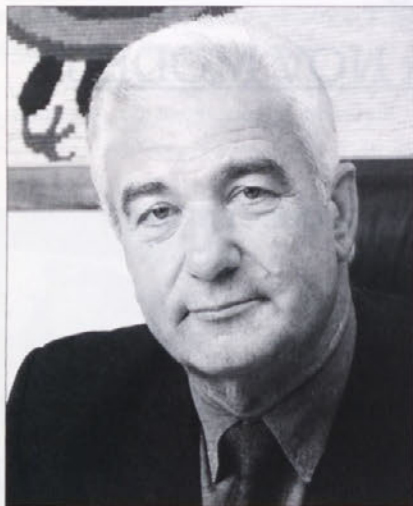
Kakšni so vaši proizvodni programi? Kaj izdelujete?

»Polizdelki so vložni materiali za oblazinjeno pohištvo in ležišča. Uporabljene surovine so naravni materiali rastlinskega izvora (kokosova, sisalova, jutina in konoplina vlakna) ali konjska žima, kašmirska dlaka, kamelja dlaka ipd. Za vse te proizvode smo pridobili EKO standard, saj so izdelani po sodobni tehnologiji, pri kateri ne uporabljamo škodljivih sredstev. Odlikuje jih trdnost, mehkoča in izolativnost. Vloženi v ležišča uravnavajo vlago, hkrati pa povečujejo udobnost.

Drugi izdelek so posteljni vložki BI (bio individual), v katerih ima posebno vlogo t.i. »harmonika«, kokosovo jedro, ki zaradi posebne konstrukcije prilagaja udobnost ležišča. S kombinacijo kokosa, penjenega lateksa, bombaža, gumiranega kokosa, volne in drugih naravnih materialov dosežemo optimalno sestavo vložkov in jo lahko prilagajamo individualnim potrebam kupcev.«

Zanimivi so tudi BIO izolacijski materiali. Kaj je to?

»Najprej naj povem, da je odločilna prednost BIO izolacij ta, da so iz surovin, ki za

Direktor TUS KO-SI **MARJAN JURJEC**, univ. dipl. ing. kemijske tehnologije, ki že 10 let uspešno vodi podjetje, je povedal, da je njegov cilj s kakovostnimi proizvodi zadovoljiti potrebe in pričakovanja dosedanjih in potencialnih kupcev.

Kako se je razvil TUS KO-SI?

Marjan Jurjec: »TUS KO-SI je eno izmed pod-

svoje nastajanje ne potrebujejo dodatne energije in jih je mogoče reciklirati. Kot izolacijski material uporabljamo kokosova vlakna, za katera so že več kot 50 let znane odlične izolacijske lastnosti. S posebno tehniko česanja in iglanja izdelujemo plasti različnih debelin, ki so primerne za vgradnjo kot strešna, stenska ali talna izolacija. Imajo primerno mehansko trdnost, odporne so proti mrčesom, bakterijam, plesnim in glodavcem. Sprejemajo vlago iz okolja in jo pri spremenjenih okoliščinah tudi oddajajo, kar pa ne vpliva na kvaliteto izolacijskega materiala, ki je tudi negorljiv in ustreza mednarodnemu standardu B2. Nove razvojne možnosti se ponujajo tudi z uporabo konopljinih vlaken, ki bodo ob ustreznih tehnoloških postopkih pomenile razvoj novih generacij naravnih izolacijskih materialov.

In kakšen je vaš pogled v prihodnost?

»Naša temeljna poslovna opredelitev je uporaba naravnih in že preizkušenih materialov predelanih na osnovi sodobnih tehnoloških postopkov. Podjetje bo razvojno

ZERTIFIKAT

Deutsche Zertifizierungsstelle Öko-Tex der Internationalen Gemeinschaft für Forschung und Prüfung auf dem Gebiet der Textilkologie
Frankfurter Straße 10-14 65762 Eschborn

Die Firma
TUS KO SI d.o.o.
Pod Gradom 2a, SI 2380 Slovenj Gradec

erhält nach Öko-Tex Standard 100 die Berechtigung gemäß Gütezeichennummer 97.0.7937 des Öko-Tex-Signet

für folgende Artikel zu führen:

Materialien aus:
Kokosfasern: naturbelassen und mechanisch verfestigt, thematisch verfestigt mit PP-Schmelzfasern, sprühtverfestigt mit Naturlatex; Mischungen von Kaschmirhaar und Rißbaumwolle-Kaschmirhaaren: gewaschen, gedämmt, auf Rückengewebe vermadelt und mit Naturlatex sprühtverfestigt;
Mantelfasern: mechanisch verfestigt und sprühtverfestigt mit Naturlatex auf Rückengewebe aus Jute;
Seal-Jute-Fasern: mechanisch verfestigt und faserförmig mit Naturlatex sowie vulkanisiertem Polyvinylacetat-Dispersionen;
Gummikokos: aus Kokos und Naturlatex, mechanisch verfestigt, gepreßt, vulkanisiert;
Gummibaum aus Kokos, Schweineborsten und Naturlatex, mechanisch verfestigt, gepreßt, vulkanisiert.
Die Prüfungen an den o.g. Artikeln wurden nach Öko-Tex Standard 100, Produktklasse IV (Ausstattungsmaterialien), durchgeführt und haben ergeben, daß die derzeit geltenden humankologische Anforderungen des Standards erfüllt sind.
Der Inhaber des Zertifikats hat sich dem Institut gegenüber durch eine Konformitätsklärung gemäß EN 45014 verpflichtet, nur mit dem Prüflieferanten konforme Ware mit dem Öko-Tex-Signet zu beschicken.
Diese Berechtigung ist befristet bis 31. Januar 2001.
Eschborn, den 23. März 2000

Jula Knie
Leitung

dopolnjevalo program vložnih materialov za proizvodnjo ležišč, BIO - izolacijske in geoantierozijske materiale, BIO - ležišča in materiale za oblazinjeno pohištvo, inženiring in prodaja kow-how, promocija podjetja in izdelkov ter kapitalске naložbe.

Ob rasti ekološke zavesti potrošnikov pričakujemo še večje zanimanje za BIO izolacijske materiale. In naj poudarim tudi to, da bomo v strateškem razvoju naše družbe kot doslej tudi v prihodnje varovali okolje, ki je sestavni del poslovne funkcije podjetja. Zato bomo zagotovili okolju prijazno tehnologijo ter ekološko neoporečne vložne materiale. Dopolnjevali in razvijali bomo ekološko neoporečen proizvodni program, ki bo ustrezal EKO certifikatom.

Vse večji svetovni problem so odpadki. Kako je s tem pri vas?

»Tovarna skrbi za varno okolje. Kokosove odpadke deponiramo v urejeni komunalni deponiji. Prašne delce uporabljamo za lastno energijo, pri njihovem izgorevanju filtrska naprava preprečuje onesnaževanje. Razvijamo tudi nov postopek kompostiranja prašnih delcev. Embalažne trakove in žico odkupujejo ustrezna podjetja. Še enkrat naj poudarim, da ima podjetje ekološka vprašanja urejena skladno z evropskimi standardi.«

AJDA PRISLAN

SOBE
ZIMMER-ROOMS

KRONE

MORAVSKE TOPLICE
Dolga ul. 1

KRONE

NOVO LETO v Moravskih Toplicah

KRONE vabi na silvestrovanje 2001!

Plačate 5 dnevni paket, šesti dan (oz. prvi dan - 28. 12.) vam KRONE podari.

PAKET od 29. 12. 2000 do 02. 01. 2001

5 dnevni polpenzion z 2 x svečano večerjo (silvestrovanje v hotelu in 1. 1. svečana večerja z živo glasbo v Čardi)

cena: 30.000,00 SIT + TT na osebo

5 dnevni polpenzion z 1 x svečano večerjo (1. 1. 2001 in silvestrovanje na prostem v centru Murske Sobote, z BOGRAČ večerjo in bogatim programom)

cena: 21.000,00 SIT + TT na osebo

Rezervacije na telefon:
02/548 16 46, 02/526 14 34
GSM: 041 4040 648

NAŠ OBISK NA KRAJGERJEVI DOMAČIJI V STRAŽIŠČU

SREČA V NESREČI

Peter Konečnik - Krajger

Tokrat me je pot vodila na kmetijo Petra Konečnika, po domače **Krajgerja**, v Stražišče nad Guštanjem. Kmetje še vedno kaj radi povedo, da živijo »v Guštanju«, kjer so pred mnogimi leti pričeli fužinarji topiti železo in kovati jeklo. Ker kmetija stoji kar nad strehami ogromnih železarskih objektov v nižini, je razumljivo, da je prišlo do velikih sprememb in jim sonce vsak dan lepše sije.

Sedaj, ko ni več toliko dima, lahko vsak dan lepo vidijo v dolino, na Uršljo goro, Peco, Tolsti vrh, pa tja gor na Brinovo goro. In kar je še posebej razveseljivo, tudi strašanskega hrupa ni več. Ostali so le spomini...

Gospodar Peter je pred nekaj meseci takorekoč za las ušel smrti. S skednja je padel štiri metre globoko in nezavesten obležal. Ko so ga domači našli, so ga hitro prepeljali v bolnišnico v Slovenj Gradec, od tam v Klinični center v Ljubljano, kjer je preležal

pet dolgih mesecev. Nato je zdravljenje nadaljeval v rehabilitacijskem centru v Soči. Za posledicami nesreče še sicer čuti bolečine, vendar že lahko opravlja lažja kmečka opravila.

Na kmetiji je osnovna »proizvodnja« pitanje mladih telet za Kmetijsko zadrugo na Prevaljah. Od tega pa družina ne more živeti, zato se je sin Peter zaposlil v železarni, medtem ko je hčerka dobila zaposlitev v Preventu v Slovenj Gradcu. Imajo sicer deset hektarjev gozdov, v katerih lahko letno posekajo 30 m3 lesa - toliko dovoljuje etat.

Letos je sadje obilno obrodilo in ob mojem obisku so pobirali dokaj debele hruške, iz katerih je priteknel odličen hruševcec. Sicer pa na njivah pridelujejo še krompir, koruzo, rž, pa tudi pšenico. Žal letos pridelek vsled suše ni bil tako obilen in kakovosten kot prejšnja leta.

Franjo HOVNIK

Cesta mošta vodi po lokalnih in gozdnih cestah dveh občin

Na Prevaljah so pred dnevi uradno odprli cesto mošta, vodi po kolovozih in gozdnih cestah od Prevalj do entanela, od tam v Zgornjo Jamnico, na Suhi vrh, čez Strojno in Zelenbreg na Ravne. Je tematska turistična ponudba, ki poteka na krožni trasi v skupni dolžini 37 kilometrov ter se dviga in spušča od dolinskih 400 do 1055 metrov nadmorske višine na Strojni.

Direktorica A.L.P. Peca **Karmen Sonjak** je povedala, da gre za enega izmed prvih izvedbenih projektov, ki izhajajo iz razvojnega programa CRPOV, ki so izdelali že v letu 1998. Cesta mošta je rezultat dogovarjanj in prispevka občine Ravne in Prevalje ter ministrstva za kmetijstvo, koordinacijo pa je prevzelo podjetje A.L.P. Peca. Pot je v dolžini speljana po lokalnih gozdnih cestah in v večini poteka v senci gozdov, zato je primerna tudi za gorske kolesarje in pohodnike.

Dostop do ceste mošta je možen iz treh

smeri: Raven, Prevalj in Štoparja pri Prevaljah. Pot vodi mimo devetnajstih kmetij in omogoča tudi ogled številnih kulturno zgodovinskih in naravnih znamenitosti, vrednih turističnih ogledov: Janeževa domačija, Smodnikova kovačija, Kmečki muzej Dvornik, Brusnikova bajta, nekaj čudovitih primerov kmečkih kašč, kapelice, ki so poslikane v domačem gotskem slogu....

-vik

Na kmetiji Železnik gospodar še vedno zna cepiti šitlne

Slovenj Gradec je tudi letos mirovniški festival in državna proslava ob dnevu OZN

Mesto mladih in miru

Slovenj Gradec - mesto Glasnik miru Združenih narodov - je bil tudi letos tradicionalni prireditelj osrednje državne proslave ob svetovnem dnevu Organizacije združenih narodov. V počastitev svetovnega dneva OZN so v Galeriji likovnih umetnosti odprli razstavo otroških likovnih in literarnih del, v slovenjgraškem starem mestnem jedru pa se je odvijal Mirovniški festival, ki je letos povezan z globalno akcijo Unesca 'Mir je v naših rokah'. Trg svobode je bil ta dan poln mladih, nastopili so učenci osnovnih šol, glasbene skupine, likovniki in drugi.

Na državni proslavi je bil slavnostni govornik veleposlanik - vodja misije Republike Slovenije pri Združenih narodih, dr. Ernest Petrič, v programu so sodelovali mladinski

pevski zbor druge osnovne šole Slovenj Gradec, Giovanni Rijavec z godalnim kvartetom in oktetom Lesna in učenci slovenskih ASP-net šol pod pokroviteljstvom Unesca. Pester program prireditev se je pričel v

slovenjgraški GLU, kjer je bila otvoritev razstave otroških likovnih del in podelitev priznanj razstavljalcem in nagrajencem literarnega natečaja. Letos je na likovnem natečaju sodelovalo 36 osnovnih šol iz Slovenije, ki so prispevale preko 1000 otroških del. Več kot sto spisov za literarni natečaj na teme: mir je v vaših rokah, droga - ne, hvala in skupaj za boljši svet, pa je poslalo 23 slovenskih osnovnih šol. Popoldansko dogajanje v starem mestnem jedru so zaznamovale mirovniške delavnice, sejemske stojnice, kjer se bodo predstavile šole, društva in druge organizacije, ki so pripravile program in športne igre. Na ploščadi pred Galerijo je potekala likovna delavnica, dogajanje na Glavnem trgu pa so popestrili tudi športniki in glasbeniki. -vik

PODELITEV BRALNE ZNAČKE NA MUTI

Že vrsto let otroci Osnovne šole Muta in šolarji njenih podružničnih šol Bistriški jarek, Pernice ter enote šole s prilagojenim programom tekmujejo za bralno značko. Bogve koliko otrok je v svet domišljije in resničnosti pritegnila pisana beseda domačih in tujih avtorjev, bogve koliko zasanjanih srčec je skozi besedo zrlo sebe v vlogi glavnih junakov - eno vemo zagotovo: ljubezen do knjige je ravno skozi bralno značko rasla v mladih ljudeh, da so lahko in da v zrelih letih ostajajo zvesti pisani besedi in da z veseljem zavijejo med knjižne domače police ali tiste v knjižnicah.

Gotovo imajo ob mentorjih bralnih značk zaslugu za tako ljubezen tudi vsi ravnatelji šole na Muti, ki so desetletja stali ob strani tako mladim bralcem kot njihovim učiteljem. Tudi ko je za nagrado bilo treba po-

TONE PARTLIJČ MED BRALNOZNAČKARJI NA MUČKI ŠOLI

vabiti koga v goste, da se je svečano stisnila majhna dlan in da je kdo od »velikih« predal značko mlademu bralcu. Vrsta imen znanih pesnikov in pisateljev je našla pot na Muto, ki se jim je v letos pridružilo tudi

ime hudomušnega pisatelja za mlado in staro, gospoda Toneta Partljiča.

Tone Partljič je znal razživetiti mlade učeče glavice in jim s pomočjo svoje hudomušnosti, ki jo v svojih delih odlično pokaže, še globlje vtisnil ljubezen do branja... Dodobra so se njegovim besedam nasmejali tudi varovanci Varstveno delovnega centra na Muti, ki so letos prvič tekmovali za bralno značko in se skupaj z vsemi šolarji odločili - skozi leto bomo brali nove knjige, da bomo v naslednjem letu ponovno v vrstah vseh tistih, ki bodo v mapico lepili nalepke in ki bodo prejeli bralno značko.

T. Repnik-Vrhnjak

VEČ OPAZNIH AKCIJ ŠTUDENTOV

V Bistriškem jarku sta pred koncem počitnic potekali kar dve odmevni akciji Koroških študentov iz gornje Dravske doline. V okviru življenjske šole so pripravili slikarski dan, ki ga je obiskalo in seveda na njem risalo, rezljalo ali klesalo v najrazličnejših tehnikah okrog dvajset ljubiteljev tovrstnega ustvarjanja. Sledilo je mednarodno ekološko srečanje, razgovor in konkretno čiščenje okolja v Bistriškem jarku.

Več kot samo čiščenje so nedvomno dali razgovori, ki povezujejo mlade, predvsem bodoče intelektualce v prizadevanjih za ohranitev življenjsko zdravega okolja in življenja na obeh straneh meje. Saj je znano, da so prav tu, na reki Bistrici, bili storjeni nevarni posegi, katerih posledice in vplive bodo prebivalci občutili vsaj polno stoletje. Čeprav Bistriški jarek slovi kot eden najbolj čistih krajev, so vendarle zbrali precej odpadnih - odvrženih materialov, akumulatorjev, filtrov in predvsem starih avtomobilov.

V Radljah, v salonu Ars pa so mladi študentje in drugi pripravili tudi dokaj odmevno razstavo ustvarjenih del. Pa naj še kdo poreče, da pri nas ne občutimo, ne vidimo ustvarjalnosti študentov.

-kv

Pod čopci, sušeniki ali drugi so nastajala lepa dela

Trbonje:

DESET LET MOSTU

Čez novi most so takrat stekli najprej najmlajši.

ljudi.

Spominjajo se povojnih let. V Trbonjah ni nihče tožaril. Bil je najstrožji nadzor prodaje lesa na črno. Iz Trbonj niso nikogar ujeli. Stari Smolar, pa še kdo, je skrbel za pravo ravnotežje. Bili so domači zakoli in v Trbonjah si skoraj vedno dobil kos dobrega mesa...

Ker Trbonjčani znajo vzeti, kar je za njih dobrega, jim je most prinesel natanko to.

Letos je poteklo natanko deset polnih let, odkar so Trbonjčani preko novega mostu stopili v svet. Pa ne da prej ne bi prišli v svet, le njihove poti so bile mukotrpne, blatne, zasnežene, na trenutke pa skoraj nemogoče. Le dobri stari vlak je redno vsaj dvakrat na dan privlilil in prisopihal. Pa še do njega je bil dostop težaven.

Zatem pa, pred desetletjem, so le dobili most. Še bolj kot Trbonjčani lažje v svet, je svet prišel in spoznal Trbonje. To je kraj prijaznih ljudi. Je pa tudi res, da so mladi Trbonjčani sloveli kot ostrí, za svoja dekleta se boječi fantje. Pa tudi čas je imel drugačna merila.

Če danes povprašamo ljudi, ali je kraj z mostom veliko pridobil, vam ne bodo odgovorili: kraj je veliko pridobil in tudi izgubil. Pridobil je vse, kar prinaša odprtost, in izgubil tisto najbolj čuvano, najbolj pristno medsebojno povezanost. Povezanost vasi in širšega kraja, ki je bila kar nekakšen zaščitni znak teh

k.valt

FolkRola - zmagovalci oktobrskega Orion

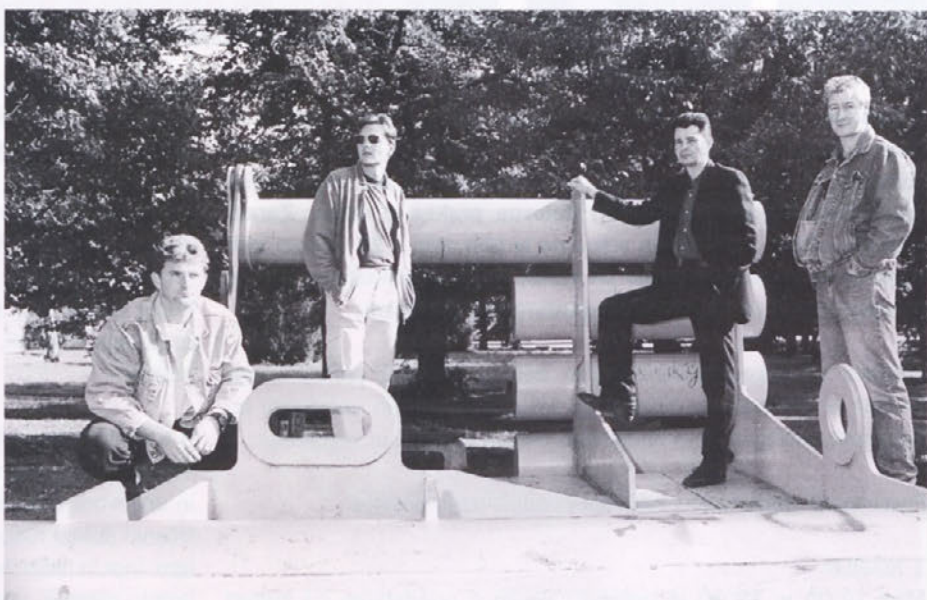
Štiričlanska skupina FolkRola je bila ustanovljena v marcu leta 2000 na Ravnah na Koroškem. Sestavljajo jo glasbeniki, ki so pri skupnih glasbenih projektih sodelovali že v osemdesetih letih (pod drugimi imeni ansamblov), vendar so zaradi študijskih obveznosti sodelovanje začasno prekinili.

Člani skupine so: **Samo Javornik (vokal/kitara), Miha Gerold (kitara), Uroš Gregl (bobni) in Samir Burzič (bas kitara).**

Delovanje v preteklosti je bilo usmerjeno v večji meri na igranje na lokalnih zabavah in le deloma v avtorsko glasbo. V okviru novega projekta pa so se fantje v celoti osredotočili na avtorsko glasbo. Trenutno imajo v obliki demo posnetkov pripravljenih 21 avtorskih pesmi, štiri studijske posnetke in videospot za skladbo »Javi se«, ki ga je moč videti na lokalnih TV postajah in TV3.

Njihova avtorska glasba temelji predvsem na zanimivih besedilih in na poslušljivem pop-rocku. Medijska predstavitev skupine je bila tempirana na predstavitev na TV Slovenija v oddaji ORION 14. 10. 2000, kjer so se fantje uspešno predstavili. Njihova skladba »Maruška« je prepričljivo zmagala in postala pesem meseca.

Koroškemu občinstvu so se prvič predstavili na zabavno-glasbeni prireditvi »Koroška poje«, 29. 10. 2000 na Ravnah. Hkrati bo

Posnetek: Ocepek

skupina v novembru in decembru začela svojo glasbo intenzivno predstavljati prek radijskih in televizijskih medijev, najprej na Koroškem, kasneje pa tudi širše.

Končni cilj skupine je, da s svojo glasbo postanejo razpoznavni v slovenskem prostoru. V teku je tudi projekt predstavitve skupine na internetu. Za vse, ki jih stvar bliže zanima: naslov spletne strani je www.FolkRola.com

-mg

VANAGO BAND

Skupino Vanago band sestavljata brata Peter in Metod Vuk. Skupaj igrata deset let in nabirata kilometrino predvsem na Koroškem, od koder tudi prihajata. Sta ena najbolj zasedenih koroških skupin, predvsem zaradi zelo širokega repertoarja. Leta 1998 sta se prvič predstavila slovenski javnosti, lani sta nastopila na Melodijah morja in sonca ter se predstavila na POP TV. Letos sta nastopila na ČRTICI-zima in na festivalu ČRTICA v Strunjanu.

Nastopila sta tudi v septembrskem ORI-ONU, s pesmijo NOCOJ BOM PIL. Za to pesem sta posnela tudi videospot, v katerem je vlogo glavnega igralca prevzel kitarist Peter, skupaj s drugo spremljevalko Miss 98 in Miss fotogeničnosti 98, Tjašo Ciganovič.

Videospot bo Vanago band do konca leta predstavljal po slovenskih TV postajah. Material za prvi CD že imata pripravljen, iščeta pa še založnika.

PODALJŠANO BIVANJE V ŠOLI

ODDELEK PODALJŠANEGA BIVANJA V PRVEM RAZREDU DEVETLETKE NA PRVI OSNOVNI ŠOLI V SLOVENJ GRADCU

V šolskem letu 1999/2000 je potekalo delo v dveh oddelkih, in sicer v času od 12.00 do 14.30 ter od 12.00 do 16.04. V obeh oddelkih, v katerih je bilo po 28 učencev, sva bili vzgojiteljici predšolskih otrok z nekaj leti delovne prakse v vrtcu. Zaradi majhnih učilnic v prostorih vrtca pa je bilo delo z 28 učenci tudi naporno in zahtevno, vendar pa hkrati tudi zelo usklajeno, kar se je lahko videlo ob dekoracijah garderobnih prostorov.

Priprava na vzgojno-izobraževalno delo v oddelku podaljšanega bivanja je potekala po didaktičnih sklopih, ki sva jih načrtovali po skupnem načrtovanju didaktičnega sklopa učiteljic in vzgojiteljic.

Posamezne dejavnosti v oddelku podaljšanega bivanja:

1 KOSILO

Med 12.00 in 12.30 je potekalo kosilo s poudarkom na kulturi prehranjevanja, katerega so imeli vsi učenci; zato smo imele delo organizirano tako, da sta bili z učenci učiteljica in vzgojiteljica.

Po kosilu je učiteljica še enkrat skupaj z učenci obnovila navodila za domačo nalogo ter podala vzgojiteljici učne pripomočke, sredstva ter vire za lažje in temeljito izvajanje domače naloge ter utrjevanje snovi v oddelku podaljšanega bivanja. Prav tako pa je bila zelo pomembna izmenjava informacij med učiteljico in vzgojiteljico glede sporočil za starše.

Sprostitutvena dejavnost po kosilu je zajemala različne igre glede na potrebe in želje učencev (npr. razvedrilne, socialne, rajalne, opazovalne), utrjevanje pesmic, pripovedovanje oz. branje pravljic.

Ker so bili učenci po kosilu utrujeni in željni igre, je bilo delo v oddelku podaljšanega bivanja organizirano po skupinah, po želji učencev.

2 USTVARJALNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA

a) Zelo pomembno je, da učencem oblikujemo ustrezen prostor, ki jih spodbuja k pismenosti. Del učilnice namenimo individualnemu delu (prostemu pisanju oz. risanju, delu z računalnikom). V drugem delu učilnice pa najdemo prostor za knjižni kotiček s knjigami, revijami, slovarji, enciklopedijami - seveda primerne stopnji bralnega razvoja učencev.

b) Učencem omogočimo čimveč igralnih kotičkov (kuhinja - dom, bolnica, frizerski salon; knjižni, računalniški, lutkovni kotiček...).

c) Mize razporedimo tako, da se lahko učenci igrajo tudi pri mizah (različne didaktične igrače in igre).

č) Učenci zelo radi izdelujejo likovne in tehnične izdelke. Posebej razporedimo mize za skupinsko in individualno delo z učenci, ki želijo sodelovati pri ustvarjanju likovnih in tehničnih izdelkov. Poudarek damo izdelovanju lutk, s katerimi se lahko učenec (poleg književnih oseb v pravljicah) identificira, kar pa je za otroka v tem starostnem obdobju najpomembnejše.

d) Učenci se še vedno zelo radi igrajo na tleh, zato jim omogočimo

sproščeno domišljijско igro na tleh (z avtomobilčki na preprogi za promet, sestavljanje lesenih in drugih konstruktorjev...).

e) Tabla in stene lahko služijo za stenske panoje in razstavo likovnih izdelkov. Kotički, mize in različni predalniki pa za razstavo tehničnih izdelkov.

Poleg vsega tega poskrbimo še za mizo, na kateri so ves čas na razpolago napitek, sadje in kruh oz. kar ostane od dopoldanske malice.

3 SAMOSTOJNO UČENJE

Vzgojiteljica z učenci utrjuje po predhodnem skupnem načrtovanju in dogovoru z učiteljico.

Učenci delajo nalogo po želji, zato jim je potrebno omogočiti »tihu« igro (npr. knjižni kotiček, počitek v kotičku dom, risanje po želji, prosto pisanje, utrjevanje grafomotoričnih vaj, didaktične igre...).

Vzgojiteljica učencem, ki to želijo, predstavi na računalniku nove didaktične igre.

4 SPROSTITVENA DEJAVNOST

V jesenskih in spomladanskih lepih ter vročih dnevih so učenci veliko časa preživel na prostem - ob igri na igralih in v peskovniku. V zimskem času in ob hladnejših ter deževnih dneh so učenci po domači nalogi še dokončali likovne oz. tehnične izdelke. Občasno so si ogledali tudi kakšno sinhronizirano risanko ali risani film. Učencem sva dvakrat ali trikrat na teden pripravili uro športne vzgoje, rajalne in druge igre v športni dvorani.

Sprostitutvena dejavnost ob koncu podaljšanega bivanja je tudi idealna možnost za utrjevanje didaktičnih iger ter živo pripovedovanje in branje pravljic, saj tako spodbujamo otrokovo literarnoestetsko dojemljivost.

Sprostitutveno dejavnost večkrat vključujemo med ostale zaposlitve, zato nima svojega točno določenega mesta oz. časa izvajanja.

Vzgojiteljici v obeh oddelkih podaljšanega bivanja sva se s pomočjo staršev odločili za izvajanje projekta KNJIGOBUB, ki ga razpisuje založba EPTA.

Najine izkušnje v tem šolskem letu so pokazale, da se učenci lažje vključujejo v skupinsko delo kot pa v frontalno.

Ob vsem tem pa se moramo zavedati, da je vzgojiteljica tista, ki učencem delo organizira, jih vodi usmerja in jim svetuje. Predvsem pa ne sme pozabiti, da delo prilagodi individualnim sposobnostim učencev. Ravno zaradi tega je pomembno, da vzgojiteljica omogoči učencem čim več igralnih in »delovnih« kotičkov oz. aktivnosti, ki potekajo skupinsko ter znotraj skupin tudi individualno.

Ksenija Merzdovnik
Prva osnovna šola Slovenj Gradec

PSC Praprotnik d.o.o.

Šaleška c. 15, 3320 Velenje ■ Tel. 03/898 32 20 ■ Faks 03/898 32 32

DARILO V VREDNOSTI POPUSTA TUDI DO 150.000,00 SIT.

Zibelka najboljših nakupov

Mercator Center Ravne na Koroškem - 16. 11. 2000

Mercator Center Slovenj Gradec - 9. 11. 2000

Mercator najboljši sosed

GOSTIŠČE MARIN, ŠENTANEL

Mitar Janko, Danica

- Odlična kuhinja s koroškimi specialitetami
- Nedeljska kosila za družine in zaključene družbe

Kolektiv prijaznih gostincev Vas vabi, da preživite silvestrsko noč ob zvokih žive glasbe v idilični turistični vasi Šentanel, da si zagotovite rezervacijo na telefon:

02/824 05 50, 02/823 14 09

NAJVEČJA RAČUNALNIŠKA PRIREDITEV NA KOROŠKEM

COMPAQ
za
KOROŠKO

vožnja z balonom
v četrtek,
16.11. od 12 ure dalje
na Kidričevi 14

KOPA

Estetika erotično obarvane ekstravagance

Piše: Stanka Blatnik

AJDA PRISLAN

Naša izbranka z novo modno podobo je novinarka koroških časopisov (tudi Prepiha), Koroškega radia, ljubiteljica in vestna spremljevalka kulturnega dogajanja, razpeta med Slovenj Gradcem, Ljubljano in Zagrebom. Študentka filozofije in zgodovine še posebej privlači novodobna tehno/rave kultura, ki jo podpira z rednim obiskovanjem tovrstnih prireditev in partyjev. Zaradi njene neustavljive energije, mladostnega videza in izoblikovane osebnosti, smo jo povabili kot model za novo kolekcijo pričesk Petre Maček. In... nismo se zmotili. Poglejmo, kaj meni o tem in o sebi sama...

jateljskih vezi z njimi. Točno določene vrste umetnosti, ki bi me najbolj zanimala, ni, saj pri vseh najdem stvari, ki so mi všeč in tiste, ki mi niso. Strokovnega stališča do umetnostnih zvrsti nimam. Izpostavila bi lahko glasbeno in vizualno umetnost, vrhunec pa je kombinacija obeh. Glasba, moda, performens, skratka celota, kjer je slika oz. vizualizacija spečana z glasbo. Ekstatičnost, ki zadovoljuje še kaj drugega, kot le razum.

Si kdaj razmišljala, da bi nastopila tudi sama, ne le s peresom ali mikrofonom, npr. v gledališču ali pri filmu?

Pravzaprav vseskozi nastopam sama. Ne le s peresom ali mikrofonom. Kjerkoli se pojavljam in kjerkoli sodelujem. Tak primer je recimo moj obisk kakšne od likovnih razstav, kjer se npr. sama poslikam. Spominjam se otvoritve razstave, za katero sem oblekla kostim, črne hlače s črtami in moški relik, ki v bistvu ni moški. Na mestu, kjer je »v« izrez, sem se porisala. Ljudje so gledali bolj mene, kot pa slike. (smeh) To je bil recimo ekstrem. Tovrstni nastopi niso zrežirani, ampak so izraz mene.

Pa bi nastopila tudi bolj uradno, neosebno?

Ne. Če že, potem bi šla v režijo, ne v samo interpretacijo, kot npr. igralca. V tem primeru raje igram sama sebe in uživam, če me okolica spodbuja.

Spravili smo te tudi že na modno pisto in sicer vedno tik pred zdajci. Prvič na reviji mladih modnih oblikovalcev velenjske Kunigunde, nato pa še v Zagrebu, kjer si bila tudi glavna pobudnica in organizatorica modne revije. Videti je bilo, da si se v vlogo imenitno vživela...

(smeh) Dobesedno vživela, ker je bilo vse skupaj v glavnem spontano. Kaj drugega mi tudi ni preostalo. Kaj se bo zgodilo, nisem vedela niti za pet minut vnaprej, kar je bilo po svoje dobro. Obstajajo določeni

okvirji dogajanja, ki se ne spreminjajo, vendar je bila tukaj vsebina povsem nepredvidljiva. Improvizacija z ozirom na kreacijo, ki sem jo nosila. Zanimivo se mi je zdelo spremljati odziv občinstva na nekaj, kar ni vsakdanje. Odziv je bil dober, povsod. Največji užitek, tudi nasploh v življenju je zame tisti, ko vidim, da v istem dogajanju uživajo tudi drugi.

V Velenju si se med pavzo, med obema revijama, v kostumu podvodnega bitja sprehajala kar po mestnih ulicah. Je bilo to zato, ker bi se bilo težko sleči in nato spet obleči, ali preprosto zato, ker si v tem uživala?

Ne, bilo je zanimivo. Če bi hotela, bi se že slekla. Ljudem, ki so me gledali, je bilo bolj nerodno, kot meni.

Modna revija v Zagrebu je bila del partyja. To je sodoben, svoboden in povsem pozitiven način zabave, ki ti je zelo blizu. Kakšno je tvoje stališče do tehno/house oz. rave kulture?

Popolnoma neobremenjujoče in neuniformirano v tem smislu, da spustiš konje iz vajeti. Da si daš duška brez kakršnihkoli pedsodkov ali omejitev, brez kakršnihkoli pravil, kot so npr. veljala še v času heavy metal ali death metal koncertov. Tam so bili vsi oblečeni popolnoma enako. Verige, raztrgani jacketi, nalepke,... in če nisi bil eden izmed njih, njihov pripadnik, si se počutil »out«, izločenega. Tega tukaj ni. Pozitivno je vse, kar je lepo. Na kakršenkoli način. Vse, kar spodbuja občutke prijetnega. Brez omejitev na pripadnost, trend ali stil. Glavno je, da so stvari estetske. Način dopušča popolno svobodo izražanja in nastopanja. Brez ponavljanja, kopiranja ali ustvarjanja določene

mode. Nihče te ne omejuje ali požira s pogledi, komunikacija je povsem pozitivna, vzdušje deluje simpatično. Stališče do tehna? Nekateri pljujejo po elektronski glasbi. Meni se zdi to del življenja. Včasih ni bilo tako, ker elektronike preprosto ni bilo. Danes je, in ne vidim razloga, zakaj ne bi izkoriščali še tega medija, ki je pozitiven in ponuja večji spekter možnosti.

Je Ajda v Zagrebu drugačna od tiste Ajde, ki jo srečujemo v Slovenj Gradcu?

(smeh) V bistvu nisem drugačna, ista sem tam in tu, s tem da se tukaj malo bolj »pazim«. Kontrolirano se zadržujem zaradi okolice. Pazim kaj govorim, pišem in kako se oblačim. V glavnem so vsi, ki so bili kdaj drugačni, odšli. Že Hugo Wolf je odšel (smeh). Vzdušje je bilo takrat najbrž isto, kot je danes. Čeprav sploh ni tako slabo. Zame osebno ne, ker nisem vezana na nobeno stvar, na nobeno službo in od nikogar nisem odvisna. Tudi okolico in dogajanje si izbiram sama; tisto, ki mi v danem trenutku odgovarja.

Način življenja v obeh deželah se najbrž zelo razlikuje. Kaj pa ljudje?

Ljudje so enaki povsod. Velikih nacionalnih razlik med Slovenci in Hrvati ni. Kar se tiče intelektualnosti, je stanje podobno, medtem ko se ljudje razlikujejo glede na nivo. Pri tem mislim na nivo odprtosti in duhovne razvitosti. Zagreb je veliko mesto, kjer se posamezne lastnosti porazgubijo. Novosti prihajajo in odhajajo, zato tudi ljudje niso tako »frapirani« nad spremembami. Večja razlika pa obstaja na področju oblačanja in urejenosti ljudi. Nekateri Zagrebčani so sicer uniformirani in sledijo modnim trendom, ker nimajo lastne domišljije,

Ajda Prislan »zasebno«, na partyju v izolski Ambasadi Gavioli
Foto: Blaž Fras

Kulturno dogajanje je področje na katerem deluješ. Kaj je tisto, kar te pri tem najbolj privlači? Je to likovna umetnost, glasba, video, morda performens, moda, ali tvoj novinarski delež?

Največ pri vsem tem mi pomeni druženje z zanimivimi ljudmi. Privlači me spoznavanje njihovega sveta in tisto, kar je najboljšo: tkanje pri-

večina pa je »zrihtanih«. Ogromno je »luštih« punc, pa ne zato, ker bi bile naravne lepote, ampak zato, ker imajo smisel za dobro oblačenje. Znajo se urediti sebi primerno, zaradi česar delujejo privlačno. Smisla za estetiko se pričujejo že kot otroci. Teža pa Slovenkam in Slovencem manjka. Smo zelo zanemarjen narod. Vsi enaki, vsi v sivem. Brez življenjskosti in ekstravagance.

Kakšen je tvoj »zasebni« način oblačenja, ko si ti res ti?

V prvi vrsti je to garderoba, ki mi pristoji. K postavi in ki je udobna. Ki ne izsiljuje. Ker sem ženska, mora biti v njej definitivno izražena ženskost. Biti mora erotično obarvana, pa ne preveržno, ampak estetsko. Vse skupaj pa mora mejiti na eleganco, vendar ne klasično eleganco, temveč ekstravagantno. To je moj način izražanja. Pomembno je uskladiti sebe z materiali, da stvari ne delujejo nasilno, ampak harmonično.

Kaj pa barve? Imaš kakšno svojo?

Imam. Vse žive in tople barve, ki dajejo veselje življenju. Tudi s hladnimi in sivimi barvami ni nič narobe, ker lahko v pravi kombinaciji učinkujejo zelo pozitivno.

Pogosto uporabljaš tudi nakit. Kaj ti pomeni?

To je zelo učinkovit dodatek oziroma lahko tudi del oblačila, če si seveda upaš in če ga znaš skombinirati v skladno celoto. Zato obožujem

takšne prostore, kjer lahko eksperimentiram. Nakit dopušča veliko ustvarjalne svobode. Ni pravil. Uporaba pa mora biti, kot velja še za druga področja, spontana, z veliko mero smisla za estetiko. Uporabljam ga v majhnih količinah, kot nakit nosim tudi sliko, ko se recimo sama poslikam. Body painting uporabljam kot vrsto nakita, ki ga pač ni mogoče sleči. Sem nikakor ne spada klasičen make up, ampak striktno risba ali slika npr. na čelu, trebuhu, dekolteju, na rokah ali ramenih ipd. Vse skupaj pa je stvar razpoloženja oziroma stvar trenutka.

Se poslikavaš sama?

Sama, čeprav zaupam tudi komu drugemu. Res pa je, da le izjemam.

Si bila kdaj pripadnik kakšnega od mladinskih gibanj?

Ne, nikoli. Stvari sem sicer doživljala v zapozneli fazi, ker smo bili tukaj vedno v zaostanku. Biti »hipi« ali pa »metalec« je bilo zelo moderno, če se nisi identificiral drugače, pa si bil »šminker«. Tako so te označili drugi pripadniki, mladina sama. Čeprav sem se mogoče res oblačila tako, da bi me bilo mogoče povezati s kako skupino, pa se sama nisem nikoli nikamor uvrščala. Vedno sem bila Ajda. Tudi ko sem pričela z novinarstvom, sem se pod članke podpisovala le z imenom, ker se nisem želela identificirati niti z družinskim poreklom. Bolj pomembna se mi je zdela vsebina napisanega, kot pa »avtorske pravice«. Ajda je bilo dovolj.

Nam izdaš še svoje občutke na fotografiranju?

Občutki so bili dobri. Namen našega dela je bil sicer znan, vendar je bila svoboda dela popolna. Zelo malo je bilo podanih pravil, v glavnem sem bila prepuščena sebi in svoji presoji. Temu, kar sem.

Si zadovoljna z novo podobo?

Seveda, definitivno. Tudi zaradi tega, ker je ta podoba lahko spremenljiva. Večplastna in univerzalna.

Boš videz ohranila ali spremenila?

Zaenkrat ga bom ohranila. Do naslednje domislice. Sicer pa ga itak vsak dan vsaj malo spremenim, sploh s to pričesko. Njegovo bistvo ohranjam vseskozi, raznorazne variacije pa so zelo pestre. V osnovi od te podobe ne bom odstopala, spremenila jo bom le zaradi npr. novih metod, materialov in možnosti.

Ajda čez trideset let, kaj počne, kakšna je?

Ne vem. Mislim, da bom ista oziroma še bolj to, kar sem. Pa še kaj zraven (smeh). Zaenkrat mi v življenju ničesar ne manjka. Kaj bom počela? Nimam pojma. Verjetno to, kar počnem že zdaj. Še vedno se bom učila, ker potrebujem vedno nov izziv. Drugače se dolgočasim. Čez trideset let bo moja prednost v tem, da bom še več videla in doživela in imela še več možnosti. Za karkoli. Torej bo takrat še bolje.

Model: Ajda Prislan
Pričeska:
Petra Maček za Frizerstvo IN Prevalje
Make up: Mateja Lečnik
Styling: Stanka Blatnik
Fotografija: Tomo Jeseničnik
Ambient: Mestna Hiša Ravne na Koroškem

Največji užitek, tudi nasploh v življenju, je zame tisti, ko vidim, da v istem dogajanju uživajo tudi drugi. Čeprav sem se mogoče res oblačila tako, da bi me bilo mogoče povezati s kako skupino, se sama nisem nikoli nikamor uvrščala. Vedno sem bila Ajda.

Je Peter? - Pa ni!

Skoraj smo že pomislili, da si je Peter Gorjanc, nestrankarski kandidat na minulih državnozborskih volitvah, po naporni predvolilni kampanji privoščil sproščene počitnice v Avstraliji. Po resnem preverjanju pa smo ugotovili, da gre le za Petrovega dvojnika, ki nam ga je nekdo podtaknil na srednjo stran našega časopisa. Čeprav bi Petru privoščili...

ŽEN(SK)E IGRAJO TENIS

Ne bojo samo naši moške tekali za belo žogico po rdečem polju, pa potem zalivali svoja suha grla v bifeju, so si rekly žene nekaterih znanih (in dobrih) slovenjgraških tenisačev in še same na igrišču v Šmartnem pripravile turnir.

Ni važno, katere so zmagale, važno je, da so končno ugotovile, kako se po naporni tenis tekmi prav zares prileže pir...

PRAVA STVAR

Ču-do-vi-to! Končno je nekdo storil pravo stvar! Pravo stvar zame, zate, za nas, za družbo, za narod in za državo. Bojim se, da je storil pravo stvar za vse, razen zase, a žal je tako, da je bila dobrota od nekdanj sirota in zato bo sirota tudi ostala.

In kaj me je tako neznansko ter globoka navdušilo, boste vprašali: Dogodek nad dogodki, vendar. Stoletja in stoletja tako željno pričakovan in zdaj dočakan dogodek - prva vseslovenska cerkvena sinoda rimskokatoliške cerkve. Res me nekoliko bega, da so cerkveni veljaki tovrstno zborovanje imenovali vseslovensko, ko pa sinoda ni splošen interes vseh Slovencev, vendar so najbrž že vedeli, zakaj. Drugi pa bomo že še zvedeli, in videli svoje, ko se bo otrok razvil.

Če sam naziv srečanja v tem trenutku še ne kaže pravega bistva, pa so tembolj zanimive teme, s katerimi so se moške v črnem tako vneto ukvarjali. V prvi vrsti se mi zdi zelo zanimivo dejstvo, da so skušali bolj jasno določiti svojo identiteto, ki je moral biti dolgo, predolgo očitno zelo nejasna in megljena, čeprav so bila za odločanje, za jasnost in za identiteto na razpolago kar stoletja.

A to je obrobno. Bolj pomembno je, da so poskušali, prepričan sem, da tudi uspeli, izdelati načrt za duhovno, družbeno in kulturno prenavo naroda. Ne vem, od kod in zakaj me navdajajo dvomi, da omenjeno zaporedje pomembnosti obnove ni popolnoma točno in da gre v prvi vrsti najbrž predvsem za prenavo družbe in mnogo manj za prenavo duhovnosti? Niti najmanj pa na dvomim o poštenih namenih cerkvenih poštenjakov, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da bi čimprej, čim bolj uspešno in predvsem čimbolj pošteno prenavili narod, ki je v zadnjem času popolnoma podlezel nekim modnim muham, da naj bi vsak človek mislil predvsem s svojo lastno glavo. Zato je natopil zadnji čas za sinodo in z njo za prenavo in obnovo.

Cerkev, ki je Slovincem pred dobrim tisočletjem z ognjem in mečem prinesla edini pravo in resnično blagovest in ki nas je znala modro in blagohotno v sovrastvu tako lepo voditi iz ene narodne svaje v drugo, se je velikodušno odločila, da bo dogodke v Sloveniji vzela pod svoje okrilje. Zares obetavno! Le tega ma je strah, da bodo cerkveni ljudje spet šli na nož pri širjenju svojih novih resnic in pravic. na nož zdaj, ko bi bilo treba stvari reševati vendar s kakšno srednje močno atomsko ali pa nekaj dobro lansiranimi nevtronskimi bombami.

DAJGMAH

Veliki mali

Odgovorni urednik Koroškega radia **Marko Vrečič** je v svojem predvolilnem komentarju o volilni kampanji na Koroškem primerjal »fotke« kandidatorov velikih in malih strank in med drugim ugotovil, da so nekateri manjši svoje male »fotke« postavila v travo ob cestah, od koder so kukali kot majhni vrtni palčki.

Kje so zdaj ti mali vrtni palčki? Najbrž doma v zapečkih. Zagotovo njih ni odkupil zbiralec Danilo Jakoš, ki se je menda preusmeril na zbiranje delnic Hotela Kompas.

ŽELELI STE...

Zapleta se Drnovšku s koalicijo zadeva:

Uboga reva, kot kaže, več sam ne ve, kaj desna je, kaj leva, kaj sredina. Je moj recept: naj se nažre pelina, kogar oblast tako zelo skomina.

***

Jorg Haider zatrjuje, da so napadi nanj »plod dela batnih možganov«. Se strinjam. Tudi bostonskega davitelja in Jacka Razparača so policisti lovili zaradi plodov dela bolnih možganov.

Stare osebne izkaznice veljajo le še do 20. decembra, z novimi pa se še vedno zapleta pri slikah. Očitno podobe državljanov nočejo in nočejo biti ukrojene po predstavi slovenske kretenokracije.

***

Meža še vedno teče od Prevalj do Dravograda, nogometni zadetki pa spet od Dravograda do Prevalj.

***

Strinjam se z dr. Drnovškom, da je ratifikacija sporazuma z Vatikanom nujna. Le bog bo sposoben pozdraviti strašne rane na nogah, ko nas bo Drnovšek po kolenih spravil v Evropo.

***

Čudni so ti domovi za starostnike. V pisarnah sami znani, vedno starejši obrazi, oskrbovanci pa se pridno pomlajujejo.

***

Prebivalci Holmca zahtevajo odškodnino za smeti. Lepa in plemenita je ta skrb ljudi za zdravo okolje, ki ga človek lahko spravi v denarnico.

***

Ne vem, kako bo s Preventovo sežigalnico tekstilnih odpadkov v Slovenj Gradcu, mislim pa si, koga bi nekateri v njej radi kremirali.

Adi in Gorna

Najbolj znan glasbeni Korošec **Adi Smolar** zaenkrat še vztraja sam s svojo kitaro. Z leti se človek znebi samotarskega duha in sploh ni rečeno, da ne bi kdaj nastopil tudi s kakšno spremljevalno skupino. V Mežici se mu je nedavno ponudila zanimiva skupina Gorna, ki jo vodi Mari Dretnik, na fotografiji desno. Njen sin Darč (novinar na STA) in Adi pa sta štiri leta skupaj preživela na ravenski gimnaziji.

Po volitvah - navidezno mirno

Koroški »nominiranci« za poslanske sedeže so precej užaljeni, ker so volivci tokrat izkazali očitno prednost ženskam. Menijo, da novi poslanki nimata kdovekaj političnih izkušenj, čeprav je bilo tudi med moškimi kandidati precej takih, ki doslej politike »še povohali niso«. So pa nekateri med njimi že napovedali štiriletno mirovanje in ponovno kandidaturo na volitvah za državni zbor.

Meža in Drava

Marjan Berložnik (Z Lojzetom Peterletom za domovino naprej) na volitvah ni imel posrečenega izbora. Kot direktor podjetja, ki nosi ime Meža, je kandidiral v Dravski dolini. Podoben rezultat bi čakal nekoga, če bi kot lastnik in direktor podjetja Drava kandidiral v Mežiški dolini.

Nagradna igra: POIŠČITE SE V PREPIHU

Za današnjo nagradno igro prispeva nagrado v višini 3.000 SIT trgovina Kmetijsko gozdarske zadruga Ledina v Mislinji. Če se bo gospod na sliki prepoznal, mu bo poslovodja Marjan Sušec izročil zaslužen nagrado.

Trgovina v Mislinji pa je tudi v teh poznojesenskih dneh dobro založena.

Natrosil jih je:

- Kakšen neki bo med kloni pogled na drugačnost?
- Ni ladje brez krmarja, ni vode brez komarja.
- Boks je najbolj pošten šport: eden dobi, drugi zmagaja.
- Če so noči prazne, tudi dnevi niso polni.
- Rana ura, pogoltna natura.

AVTOMANIJA

Piše: Aleksander Praper

Suzuki je avtomobilsko ime, ki je postalo znano predvsem po motociklih, vedno pogosteje tudi na naših cestah srečujemo njihove avtomobile, kaj več v zgodovini. Opel in Volkswagen sta neposredna konkurenta, a tokratna testna avtomobila, Opelova Zafira 1,8 Comfort in Volkswagen Golf Variant TDI, nista primerljiva. Za boljšo obveščenost preberite še novice.

Samo ime **Suzuki** se je v poslovnem svetu pojavilo leta 1909, ko je Michio Suzuki v mestecu Hamamatsu ustanovil tovarno za izdelavo stavev. Ugotovil je, da bi glede na gospodarsko in politično situacijo večini ljudi prav prišel majhen in poceni avtomobil. Leta 1937 je začel uresničevati idejo, a ga zaradi neinteresa vlade ni izdelal. Zato pa se je lotil izdelave zanimivega malega motocikla, ki je vlado tako navdusil, da so se odločili pomagati Suzukiju pri iskanju novih idej.

Leta 1954 so izdelali že 6.000 motociklov na mesec. Leta 1955 je izdelal avtomobilček Suzilight, ki je imel prednji pogon, vsa štiri kolesa posamično vzmetena. Leta 1968 so pričeli z razvojem lahkega terenskega vozila s štiri kolesnim pogonom, ki je luč sveta ugledal dve leti kasneje pod imenom Jimny. Pomembna je bila serija motociklov GS, predstavljena leta 1976. Predhodnik današnjega Swifta je nastal leta 1983. Naslednje leto so

že desetič zmagali svetovno prvenstvo dirkačev v motokrosu do 125 kubikov. 1988. so izdelal eno svojih največjih uspešnic - Vitara in spremenili ime v Suzuki Motor Corporation. Izvoz motociklov je leta 1995 dosegel 20 milijonov.

TEST 1

Naše testno vozilo smo prevzeli od Avtohiši Kolmanič & Company in je bila tipični pripadnik Oplove hiše, a ne kar tako. Testna **Oplova Zafira 1,8 16 V Comfort** je konkurenci s svojim naprednim sistemom zlaganja sedežev v tretji vrsti, imenovanim flex 7 in kot edini ponudnik sedmih sedežev v razredu kompaktnih enoprostorcev toliko zagrenila življenje, da sta Ford in Volkswagen tik pred predstavitvijo enoprostorca na osnovi Focusa, oziroma Golfa zaustavila razvoj in pričela iskati rešitve, s katerimi bi lahko ponudila sedem sedežev. Tako so bila pričakovanja velika.

Srebrna Zafira je oblikovno povsem jasno nakazovala, da izvira iz Oplove hiše. Čiste oblikovne poteze s tipično Oplovskimi lučmi so zunaj, kakor večino delov v notranosti kazale svoje poreklo. Za Oplo tipična uporabnost tudi v Zafiri ni izostala, kvečjemu še bolj uporabna je. Patentirani Sistem flex 7 je odlično dodelan. Tretja sedežna vrsta je sestavljena iz dveh zelo tankih a povsem uporabnih sedežev, ki se z nekaj potezami zložita v dno vozila in tako tvorita povsem ravno dno prtljažnega prostora. Tisti, ki pravijo, da s postavljeno tretjo vrsto ni dovolj prtljažnega prostora, pa si bodo rešitev našli v en razred večjih enoprostorcih.

Že iz Aster znani 1,8 litrski 16 ventilski motor družine ECOTEC, ki je v testnem vozilu razvil 115 KM, medtem ko je v modelnem letu 2001 pridobil še dodatnih 10 konjskih. A tudi testirani model je deloval dovolj živahno, saj tovarna obljublja najvišjo hitrost 184 kilometrov na uro in pospešek do 100 kilometrov na uro v 12 sekundah. V praksi to pomeni nenaporno in hitro pemačovanje kilometrov. Moti morda nekoliko slab navor v nizkih vrtljajih, slab prijem sedežev, sovoznikov predal brez ključavnice in po zagonu trd menjalnik. Na tem področju pa je pohvalna lega na cesti in sama okretnost vozila. Prevladajo pa pozitivne lastnosti,

kot je prilagodljivost, preglednost, dober občutek na volanu in zavorah, ter bogata oprema, ki v opremi comfort vključuje: ABS in traction control, dve zračni vreči, po višini nastavljiv voznikov sedež in volanski obroč, ki je nastavljiv tudi v globino, meglenke, električni servo volan, daljinsko centralno zaklepanje, električni pomik ogrevanih ogledal in prednjih bočnih stekel, radiokasetofon z upravljanjem na volanu in 12 voltno vtičnico v prtljažnem prostoru.

Čeprav se konkurenca v kompaktnem enoprostorskem razredu nenehno veča Oplovi Zafiri v prid govori tudi ugodna cena 3.734.067 SIT, pri čemer morate za klimatsko napravo in metalno barvo, ki sta bili dodatna oprema na testnem avtomobilu prišteti še 263.556 in 48.278 SIT. Potem pa lahko ob dokaj ostri vožnji pričakujete porabo okoli 8,5 do 10 litrov goriva.

TEST 2

Naš drugi testni avto pa smo si sposodili pri Avtu Štaleker. **Glofovega Varianta** četrte generacije je poganjal tipični pogonski stroj za tovrsne Volkswagne, namreč 1,9 litrski TDI z 90 konjskimi močmi in 210 Nm največjega navora pri 1900 vrtljajih v minuti.

Tovarna obljublja največjo hitrost 180 km/h in pospešek do 100 km/h v dobrih 13 sekundah, kar se v praksi izkaže za povsem spodobne zmogljivosti, glede na nešporten namen avta, ki bo večinoma igral predvsem tovorno mulo. Zato ima 4397 mm dolgi Golf Variant v osnovi 460 litrski prtljažnik, ki s podiranjem zadnje klopi naraste na 1470 litrov lepo obdelane kvadratne površine s kvadratur 1630 x 1000 mm. O obliki in motorju ne gre zgubljeni besed. Prva je tipično Volkswagnova, kar pomeni, da se za njo verjetno ne bo ogrel kakšen izmed ljubiteljev avtomobilske estetike, je pa zelo pregledna, uporabna in predvsem kakovostno izdelana. Ta pridevnik, namreč kakovost, se ponovi tudi v notranjosti, kjer prevladujejo dobri materiali in natančna izdelava. Občutek varnosti in napram starim Volkswagnom zelo udobno vzmetenje omogočajo skupaj z dodelano ergonomijo lahkotno premagovanje kilometrov. V notranjosti glede estetike najbolj navduši prijetna nočna osvetlitev.

Motor smo pohvalili že pri številnih drugih avtomobilih tega koncerna, zato tokrat le vse najboljše, še posebej glede dobrih zmogljivosti in nizke porabe, ki se je na testu gibala med 5,5 do maksimalnih 7 litrov. Tipične so tudi zmogljive zavore, ki imajo za moj okus premehak pedal. Lega na cesti je že preizkušena in zanesljiva, le podaljšani zadek v hitro voženih ovinkih in nenadnem popuščanju plina odreagira izraziteje kot pri navadnem Golfu.

Tako se Golf Variant TDI izkaže kot tradicionalna izbira za tiste, ki prisegajo na nemške avtomobile. Obljubljena trajnost, dobri materiali, ugodna poraba in kasnejša prodaja veliko ljudem odtehtajo originalnost, množičnost in brezdušnost. Za 3.363,227 SIT pa bi

vseeno lahko imel vsaj kakšno sled o električnih pomikih

NOVICE

Mazda je na pariškem salonu prvič na evropskih tleh pokazala temeljito prenovljeno Mazdo Xedos, ki bo na slovenska tla zapeljala kmalu po novem letu. Po sedmih letih prisotnosti na trgu je najbolj prestižen Mazdin model doživel tako tehnološko kot optično dodelavo.

Kupci, ki bodo v času do 31.12. naročili in prevzeli svoje osebno vozilo znamke **Mercedes Benz** čaka izjemna ugodnost: v ceno vozila bo vključeno servisiranje za obdobje dveh let oziroma do 50.000 kilometrov (kar prej nastopi). Obenem čaka kupce, ki se bodo odločili za financiranje svojega vozila preko finančne hiše Debis AC Leasing, akcijska obrestna mera in še posebej ugodno financiranje vozil razreda A po sistemu »financiranje 3+«. Akcijske obrestne mere veljajo tudi za lahka dostavna vozila.

V Avto Triglav, hčerinskemu podjetju poslovnega sistema Autocommerce in ekskluzivnemu uvozniku vozil Fiat, Lancia in Alfa Romeo so v sodelovanju s sestrskim podjetjem Debis AC Leasing pripravili ugoden leasing ob nakupu vozil **Fiat Uno in Fiat Seicento 900 Young**. Bistvo tega financiranja je, da gre za finančni najem v trajanju 48 mesecev s 30 odstotnim pologom. Hkrati kupec modela Fiat Uno ali različice Fiat Seicento 900 Young eno leto po nakupu vozila ne plačuje nikakršnih obveznosti. Z mesečnim obročnim odplačevanjem vozila prične kupec leto dni po nakupu. Obrok se plačuje v tolaški protivrednosti po podjetniškem tečaju Nove Ljubljanske Banke, d.d. na dan zapadlosti.

21. novembra se bo na ljubljanskem gospodarskem razstavišču odprl **Salon avto moto športa**, na katerem bodo razstavljeni številni ekskluzivni dirkalniki in cestno-športni avtomobili.

Na slovenskem trgu se je pričela prodaja nove **Opel Aste Coupe**, ki naj bi nasledila priljubljeno Calibro. Poganjali jo bodo benzinski motorji 1,8 16V, 2,2 16V in 2,0 turbo. cena osnovnega modela 1,8 16V se prične pri 4,559.545 SIT.

Mercedes je v modelu CLK ponudil nov šeststopenjski sekvenčni menjalnik sequentronic. Z lahnim dotikom prestavne ročice

prestavlja elektronsko nadzorovani menjalnik prestave brez pritiskanja sklopke. Elektronika skrbi tudi, da se motor ne zavrti v previsoke ali v prenizke vrtljaje in v takem primeru samodejno prestavi v ustrezno prestavo. Na display instrumentne plošče se izpisuje v kateri prestavi je trenutno menjalnik. V primeru, če želite lenariti, pa lahko izberete povsem samodejni način delovanja. Zmogljivosti CLK-ja ostajajo glede na ročni menjalnik nespremenjene.

Volkswagnovi 1,9 litrski turbodiesli TDI so v vseh izvedbah pridobili sistem vbrizga črpalka-šoba, pri čemer sta opazno porasla tudi moč in navor. Najmočnejši TDI ima tako celoten napis v rdeči barvi, kar zadaj vozečim pove, da pod motornim pokrovom rezgeta 150 konjičkov.

Novi element
nove dobe.

Ni treba, da varnost vidimo. Karoserija, ki je pri avtomobilih običajno jeklena, je pri Audiju v celoti iz aluminija: Audi Space Frame. Gre za konstrukcijo iz okvirov, ki je integrirana v vsak ploščati del, tako da ima tudi nosilno funkcijo. Je lahka in varna. Kljub temu, da je popolnoma aluminijasta karoserija za več kot

40% lažja od sodobnih jeklenih karoserij, močno presega njihovo trdnost in varnostne lastnosti. Njen sprednji del v primeru trčenja prevzame veliko energije in jo preusmeri v celično zgradbo, ki potnike obdaja kot zaščitna kletka. Res, pravi element nove dobe.

Obiščite nas in ga preizkusite.

Avtocenter MEH
Koroška 7d
3000 Velenje
telefon 03 898 25 24

**30 LET IZKUŠENJ
NA ZAHODNIH TRGIH**

TUS KO-SI d.d.,
podjetje za proizvodnjo
netkanih tkanin
Pod gradom 2a
2380 Slovenj Gradec
Tel: (02) 88 43 731
Fax: (02) 88 43 795
<http://www.tus-kosi.si>
e-mail: info@tus-kosi.si

**POSTELJNI VLOŽKI ZA LAHKO NOČ IN
MIRNO SPANJE**

Uporabljamo le izbrane naravne materiale: kokosova, sisalova in konoplina vlakna, ovčjo volno, kašmirsko volno, penjen lateks, nebeljen bombaž.

**NARAVA POD VAŠO
STREHO**

Za toplotno in zvočno izolacijo vašega doma izdelujemo učinkovito, predvsem pa zdravju neškodljivo izolacijo iz kokosovih vlaken.

STANOVANJSKO PODJETJE d.o.o. RAVNE NA KOROŠKEM

Cenjenim poslovnim partnerjem, lastnikom in najemnikom stanovanj v našem upravljanju nudimo storitve v poslovnih prostorih v samskem domu **Ob Sui 19, 2390 Ravne na Koroškem**

Pokličete nas lahko na naslednje **telefonske številke:**
centrala

02 82 21 051
23 951
23 586

**TU SMO -
- ZA VAS!**

Doživetje nedostopnega - Gotenica

Besedilo in fotografije: Renata Picej

Marko Pogorevc je našel dovolj časa, da je svoje koroške goste v Gotenici tudi osebno pozdravil.

Pod zemljo se nam je odprl svet goteniške skrivnosti, ki je skoraj pol stoletja burila domišljijo Slovencev; v tem prostoru so zdaj resda že skoraj muzejski eksponati proizvajali elektriko..

potekajo pod okriljem Ministrstva za notranje zadeve v Gotenici različne priprave, treningi in seminarji.

V Gotenico nas je povabil in nas tam tudi sprejel prvi mož slovenske policije, Marko Pogorevc. Korošec, ki skrbi, da so slovenske policijske vrste odlično izurjene, moške v modrem pa prijazni in vedno ob pravem času na pravem mestu, nam je svoje goteniške prostore prijazno postavil na ogled ter povedal nekaj zanimivosti iz dela v resornem ministrstvu.

Pod zemljo je bila tudi kinodvorana, večnamenski prostor in, razumljivo - tudi šank, brez katerega bi bilo podzemlje pravi pekel. Naši člani so preverili trdnost šanka in ugotovili, da bi zdržal naval kozarcev tudi danes.

Potem, ko so v 14. st. Ortenburžani pričeli pod Goteniški Snežnik naseljevati prve kmete iz današnje Tirolske in avstrijske Koroške, potem, ko je kraj na nadmorski višini 664 metrov v 15. st. odigral vlogo pomembnega tabora za obrambo pred Turki, potem, ko je vasiča v 18. st. štela največ prebivalcev v svoji dosedanji zgodovini - kar 359 jih je bilo, je Gotenica, ki je leta 1854 imela celo svojo šolo (danes je v njej policijska šola), med 4. in 8. decembrom leta 1941, dočakala čas, ko je ostala brez svojih prebivalcev. Večina, 97 odstotkov prebivalcev, je optirala na brežiško-krško področje, v vasi pa je med redkimi ostal - župnik.

Leta 1947 so potem izselili prav vse prebivalce in na področju Gotenice pričeli z gradnjo podzemnega objekta visoke zaščite. Pod tem imenom je namreč takratno politično vodstvo začelo z gradnjo podzemnega naselja, na svojem najglobljem mestu, kar 74 metrov pod gozdno površino, v katerega bi se lahko zatekla pred takšnim ali drugačnim sovražnikom.

Po sedmih letih gradnje je bilo zgrajenih približno 3.000 kvadratnih metrov uporabnih površin in 1.500 metrov hodnikov (tako uradna razlaga našega vodiča) in vojna pošta Bor, kjer so vojaki služili krajši vojaški rok kot drugje, ob tem, da seveda nikoli niso izvedeli kje sploh so, je iz gradbišča postala destinacija najbolj skrbno varovanih politično-vojaških »premikov«.

Gotenica naj bi dobila svoje ime po vodi, ki je v tem predelu Goteniške doline, v osrčju globokih in neprehodnih kočevskih gozdovih, nikoli ni manjkalo. Ker naj bi se tam zbirala, nabirala - »gatala«, je to dejstvo obudilo ime naselju, ki jo je polpretekla zgodovina, odela s skoraj polstoletnim »mrkom«.

V začetku 90-tih let, ko je zgodovina namenila Sloveniji svojo državo, je svojo reformacijo doživela tudi Gotenica. Ljudje so se začeli vračati in ukvarjali so se s sečnjo in predelavo lesa, gojili so kure (7000 naj bi jih imeli), ovce, krave... Leta 1997 je Gotenico prevzelo javno podjetje Snežnik in zagospodarilo nad približno 200 km² velikim območjem, na katerem so med vojno viхро porušili vseh 26 sakralnih objektov. Danes

V bifeju, sredi goteniškega policijskega naselja, smo odkrili celo skupino policistov, ki smo jih nekateri že poznali... Seveda, učasih so hitrostne omejitve tudi na Koroškem voznikom neprijazne... Koroški policisti so se nas v Gotenici še posebej razveselili in škoda, da smo morali prijeten klepet tako hitro zaključiti.

Naš pogovor: Jožko Kert

O Kulturnem društvu MOHORJAN Prevalje in o dogajanju na področju amaterske kulture

Že tretje leto v novembru potekajo na Prevaljah kulturne prireditve »Sušnikovi dnevi«, v spomin na velikega sokrajana dr.Franca Sušnika. Odmevni dogodek je delo članov KD Mohorjan, ki združuje številna društva in organizira še nastope poklicnih umetnikov. Pogovor z Jožkom Kertom, gibalom kulturnega dogajanja, med drugim razkriva njegov pogled na razvoj amaterske kulture v tem delu Koroške.

Prosim, da predstavite društvo Mohorjan.

Kulturno društvo Mohorjan Prevalje (KDM) smo ustanovili jeseni 1997. Sama ustanovitev društva je bila bolj potreba zakonskih predpisov (delovanje v skladu z Zakonom o društvih) in pravic do zbiranja in pridobivanja sredstev za delo društva kot pa posledica nastanka novih kulturnih skupin v kraju. Večina teh je delovala že davno pred ustanovitvijo društva.

Ime društva smo izbrali z namenom po ohranitvi spomina na MOHORJEVO DRUŽBO, ki je pred plebiscitom pribežala na Prevalje iz Celovca in tukaj delovala osem let. To je bil pomemben čas za slovensko knjigo, tudi za naše Prevalje, saj je z Mohorjevo prišlo ime našega kraja v svet tiskane besede. Tak spomin je vredno ohranjati.

V društvu delujejo naslednje skupine : Otroški pevski zbor (15 članov - vodi ga gdč.Helena Buhvald), Študentski mešani PZ (25 članov, zborovodja g.Marjan Berložnik), Mešani pevski zbor (50 članov, zborovodja Jožko Kert), recitatorska skupina (vodja Jure Berložnik in dr. Jurij Gorjanc), Komorni godalni orkester (15 članov). Dejavnost društva pa vključuje tudi dejavnosti s področja izobraževanja (dr. Janez Gorjanc), založniško dejavnost (Jožko Kert) in koncertno dejavnost (prof. Renata Mirkac - Jožko Kert), slikarsko - razstaviščno dejavnost (Andrej Grošelj, akad.kipar) in druge oblike kulturnega dela.

Kaj pa programi vaše dejavnosti, komu vse je namenjena ?

Delo vseh kulturnih skupin je namenjeno zadovoljevanju kulturnih potreb naših ljudi.

Pri tem je potrebno povedati tudi to, da je delo Otroškega zbora in odraslega MePZ predvsem namenjeno potrebam župnije (sodelovanje pri bogoslužju), prav tako pa tudi ostalemu kulturnemu udejstvovanju. Vse ostale skupine delujejo predvsem na posvetnem področju v skladu s programom društva in načrtane občinske kulturne politike. V svoje vrste želimo vključevati čimveč mladih.Zato smo ustanovitev Študentskega MePZ (to pomlad - na pobudo samih študentov) toliko bolj vesel. Njihov prvi letni koncert je bil kulturni dogodek leta za vse naše zborovstvo in kulturo nasploh.

Prirejanje koncertov je za Prevalje velikega pomena. Občina s tako bogato kulturno dejavnostjo (v njej deluje kar 17 različnih društev oz.skupin) si to tudi zasluži. Ime naših Prevalj je v slovenskem glasbenem svetu dobro znano.V minulih desetih letih (od postavitve novih orgel v naši farni cerkvi) smo priredili nad 90 koncertov različnih vokalnih in instrumentalnih sestavov, od najboljših zborov, koncertnih pevcev, do najboljših instrumentalnih teles - simfoničnih in drugih orkestror.

Zakaj organizirate gostovanja profesionalnih glasbenikov ?

Ljubiteljska kultura, ki je pri nas tako močno prisotna, zagotovo potrebuje stik s kvalitetnimi izvajalci. Le v tesnih povezavah je lahko pričakovati tudi kvalitetno rast domačih ustvarjalcev. To je prav tako pomembno za poklicne glasbenike: stik z dobro publiko jim nalaga tudi odgovornejši pristop do izvajanja programov, nastopi izven ustaljenih koncertnih dvoran v mestih s prenasičeno kulturno ponudbo so glasbenikom posebej pri srcu. In navsezadnje - ali ni tudi podeželje vredno glasbenih užitkov? Zakaj naj bi bil to zgolj privilegij kulturnih centrov ?! Mar ni število mladih iz Mežiške doline na srednjih glasbenih šolah in na akademijah doma in po svetu tudi odsev bogatejšje glasbene dejavnosti v naši dolini ? Zaželimo si le, da bi tudi v bodoče lahko ponudili ljudem toliko dobre glasbe.

Župan Prevalj je izjavil, da občina namenja veliko denarja za dejavnost društvom, prireditve pa so skromno obiskane. Ob

tem se zdi, da imate dovolj denarja za delo?

Prepričan sem, da je župan dr. Matic Tasič s tem želel opozoriti na problem načrtovanja kulturnih prireditev. Zgodi se včasih, da je zaradi preslabega povezovanja med društvi v kraju ali v dolini v nekaj dneh ali celo isti dan sočasno več prireditev. Posledica je znana. Takim pojavom bi se resnično mogli izogniti. Velja pa, da imamo na Prevaljah dobro občinstvo - tako velja za gledališke predstave, za zборе, za koncerte pihalnega orkestra, skratka - težko bi našli kraj s takšno publiko, kot jo ima Prevalje.

Glede denarja pa tole: res je, da občina namenja lepa sredstva za delo kulturnih društev. Deset milijonov letno. Od tega jih društva dobimo sedem, tri pa namenjamo za realizacijo občinskih kulturnih programov. Tudi za gostovanja profesionalnih skupin. Letos je naše društvo v ta namen dobilo odobrenih štiristo tisoč SIT. To pa niti tretjina sredstev, ki smo jih letos porabili za stroške gostovanj glasbenih skupin. Pomeni, da moramo veliko denarja dobiti od sponzorjev, donatorjev, s komercialnimi oglasi in podobno. Hvala vsem, ki nam pri tem pomagajo.

Govori se, da med kulturniki in občinstvom prihaja do političnih delitev, kar naj bi slabo vplivalo na klimo v Občini in v območju Mežiške doline. Vaš komentar ?

Zame je kultura ena, nedeljiva na levo ali desno, na strankarsko... Osebnostno menim, da je delo našega društva dobro naravnano, da smo delavni in zavzeti. Imamo tudi veliko kaj pokazati. Prostora za delo na kulturnem področju je veliko.Vsakdo, ki se čuti sposobnega , lahko deluje - v skladu z zastavljenimi cilji državne in občinske kulturne politike. Glede takih očitkov in pomislekov, kot jih je omenil župan, pa mislim, da ne sodijo več v današnji čas. Morda pa za tem stoji zavist posameznikov nad uspešnostjo dela društva.

Kako vidite vlogo Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti (SRSLKD) ?

Sklad je naslednik nekdanje ZKO. Od njega

pričakujem pomoč - pri pridobivanju sredstev, pri nudenju strokovne pomoči - v obliki seminarjev, pri povezovanju med društvi, organiziranju skupnih akcij, pri načrtovanju oz. planiranju prireditev...Vse je odvisno od denarja, žal tudi v kulturi - zato je tudi delo sklada oz. njegova učinkovitost v marsičem odvisna od denarnih možnosti za delo. Občine v naši dolini še nekako niso našle pravega skupnega jezika za financiranje skladovih aktivnosti, misleč, da je sklad pač državna institucija, ki jo mora v celoti financirati država.

In kakšna je potem vloga Zveze kulturnih društev?

Kulturna društva se lahko medsebojno povezujejo v zveze, odvisno od ciljev oz. namere takšnega povezovanja. Na Prevaljah, kjer imamo veliko kulturnih društev, bi lahko ustanovili svojo Zvezo kulturnih društev (ZKD). Osebnostno menim, da je tak formalizem odveč. Medsebojno načrtovanje in povezovanje med društvi je možno tudi brez takšnih povezav. Važno je delo posameznikov - kulturnikov - organizatorjev, institucije same po sebi ne doprinesejo veliko.

Kako ocenjujete udejstvovanja na področju kulturnih dejavnosti v Mežiški dolini. Ali bi potrebovali drugačen pristop?

Vlada je pred nedavnim sprejela nacionalni kulturni program. (V ministrovski ekipi je za področje glasbe sodeloval tudi naš rojak - akademik Lojze Lebič). Podobno torej, kot se je to zgodilo na državnem nivoju, bi morali to storiti tudi na nivoju regije, oz. naše doline. Veliko pomembnega je bilo storjenega, se dogaja in se bo tudi v bodoče na področju kulture. Pa žal ti napori ne obrodijo pravega sadu v takšni meri, kot bi si kulturniki želeli. Vsa kulturna prizadevanja se mi včasih zdijo kot neokvirjena poslikana platna v slikarjevem ateljeju, ki jih sicer vidi veliko obiskovalcev, a kulturna javnost zanje še ne ve.

Mežiška dolina ima veliko kulturno bogastvo - v profesionalnih institucijah in v bogati ljubiteljski kulturni dejavnosti. Župani naših občin bi se s tem bogastvom upravičeno lahko pobahali pred svetom, pa imam občutek, da se te bogatije ne zavedajo dovolj. Množice delavcev v kulturi to zagotovo znajo ceniti, zato žrtvujejo za to ljubo kulturo toliko svojega prostega časa, tudi denarja. Zagotovo bi si to področje zaslužilo temeljite presoje in bolj načrtnega dela. Vzorcev za to imamo dovolj.

Joško Kert je dolga leta vodil MPZ Vres

Občina Prevalje izgrajuje svojo prepoznavnost tudi preko pomembnih krajanov. V spominskem parku sta že dobila svoje mesto dr. Franc Sušnik in Leopold Suhodolčan. Kakšen bi naj bil seznam naslednjih sokrajanov, pomembnih za občino oz. za ljudi ?

Veseli nas, da se ta ideja o spominskem parku tako lepo razvija. Naše društvo si bo prizadevalo, da bi v prihodnjem letu postavili doprsni kip Franju Golobu, akad. slikarju s Prevalj. Prihodnje leto bo namreč ravno 60. obletnica njegove usmrtitve. Golob je bil namreč prva žrtev nacistov med slovenskimi umetniki. Obletnica je priložnost, da obogatimo naš spominski park z njegovim kipom. Poleg tega imena so vredni našega spomina zagotovo še skladatelj in pedagog Luka Kramolc in vrsta drugih. O tem se moramo dogovoriti.

Poznana je vaša vnema in sposobnost organiziranja na področju kulture. Kaj vam pomeni to udejstvovanje? Od kod nagnjenje h kulturi? Kdo so Vaši vzorniki ?

Za delo v kulturi je bila usodna že moja mladost, saj sem v glasbeni šoli začutil svojo ljubezen do glasbe. Klavir in zborovstvo sta mi postala sopotnika skozi gimnazijo in študentska leta ter me spremljata še danes. Imel sem srečo, da so me na šolskih poteh spremljali dobri učitelji, ki jim je bila kultura več kot samo šolski predmet. Pri svojem zborovodskem delu pri Vresu in na fari sem srečal veliko odličnih imen iz glasbenega in drugih umetniških svetov. Nenehno me je spremljala želja pripeljati v rodni kraj dobre zборе, soliste, orkestre in druge sestave in z njimi obogatiti kulturno

ponudbo. S tem pa istočasno tudi skrbeti za kvaliteten dvig domače glasbene ustvarjalnosti. In tako so v zadnjih desetih letih nastali že kar pravi glasbeni abonmaji, Sušnikovi dnevi ter druge kulturne akcije. Sprašujete po vzornikih: veliko jih je - od učiteljev v osnovni šoli (Mira Stres, Ivan Lebič) do gimnazijskih profesorjev (ravnatelj dr. Franc Sušnik, prof. Janez Mrdavšič, prof. Stanko Lodrant), predvsem pa takratni dirigent APZ TONE TOMŠIČ Lojze Lebič (tudi moj prvi učitelj klavirja), moj zborovodski učitelj. Ob vseh teh imenih pa se vrstijo še imena požrtvovalnih zborovodij od Folteja Hartmana in mnogih drugih. Velika sreča je imeti v mladosti dobre in poštene učitelje!

Kaj menite o povezovanju z zamejsko Koroško ?

Prevalje so mejna občina. Povezovanja s kulturnimi društvi segajo že v čase Avstroogrske. Na Prevaljah hranimo dokument o teh stikih že iz leta 1907. Pevsko srečanje OD PLIBERKA DO TRABERKA je najstarejše pevsko gibanje v Sloveniji v novejšem času. Letošnje je bilo že trintideseto zapored. Pa to niso edine oblike kulturnih povezav ob meji. Pred nami je čas vstopa v Evropsko skupnost. Meje na Holmecu ne bo več. Že danes bi morali misliti na ta čas, ki prihaja. Nov kulturni dom v Pliberku je že prva postaja našim kulturnim skupinam in ljudem to stran meje. Potrebno bo zgraditi nove mostove med ljudmi, tudi do tistih, ki danes še ne priznavajo slovenske pesmi in besede. Tudi to bo poslanstvo in naloga naše kulture na poti v Evropo.

Samo Šavc

Pevec, dirigent, skladatelj

Vsega, kar sem zvedel iz bogatega življenja Albina Krajca, ne bo mogoče zapisati. Rodil se je v Halozah, v Vidmu, vendar ga je pot življenja popeljala med Korošce. O njih mi je takoj povedal, da so to veseli ljudje, prežeti s humorjem, in tu se je za vedno zasidral.

Sprva je bil gostilničar, potem se je pričel ukvarjati s sitotiskom. S seboj pa je iz Haloz prinesel tudi naravni dar za zborovsko petje. Njegova nemirna notranja sila ga je gnala naprej.

Leta 1960 se je vključil med koroške pevce, saj je že prej pel pri najboljšem zboru - Slava Klavora. Priključil se mešanemu pevskeemu zboru na Ravnah. Ker pa tam ni videl napredka, je pričel razmišljati o moškem oktetu. S Petrom Grogglom sta pozimi 1961 ustanovi-

la Koroški oktet, tri leta pozneje pa je na Prevaljah ustanovil Oktet izpod Uršlje gore. Po štirih letih se je oktet razširil v zbor izpod Uršlje, iz katerega je nastal »Vres«.

Šest let je v Kotljah vodil moški pevski zbor »Hotuljci« in mešani zbor »Vigred«. Leta 1975 so ga povabili preko meje, v Dobro vas, kjer je pet let vodil novoustanovljeni zbor »Srce«, dve leti pa tudi mešani pevski zbor »Zvezda« v Hodišah nad Vrbskim jezerom. Vzporedno je uspešno vodil še Koroški vokalni kvintet in oktet Poljana. Zadnje sodelovanje z zborovstvom je imel v svoji dolgoletni karieri z zborom Mežiški knapi.

Vmes se je nenehno izobraževal, dopolnjeval in kmalu ga najdemo med samouki, ko je začel tudi skladati. Pove, da se je veliko naučil od Radovana Gobca in pozneje od Slavka Mihelčiča. Pisal je pesmi za moške in mešane zборе. Leta 1992 je izšla njegova prva pesmarica pod naslovom Rože na Poljani, se pravi iz domačega okolja. Dve leti pozneje je zagledala luč sveta druga pesmarica, pod naslovom Edina, ki sem jo ljubil. Tretja: Domovini je izšla lansko jesen. Dosti njegovih skladb in pesmi je že izdano na kasetah in zgoščenkah.

Njegova dela so prežeta z lepoto do vsega narodovega duhovnega bogastva. Pesmi

dajejo skladatelju zaradi vsebinske raznolikosti velike izpovedne možnosti, zvenijo ljudsko melodično in preprosto, so vsem doumljiva, ker se spoveduje z melosom, značilnim za koroško pesem.

Krajnčev svet svojevrstne skladateljske poezije se močno naslanja na koroška

narava ter doda:

»Ljudska kultura, ki nastaja v narodu, je temelj vsemu. Brez nje ne bi bilo reprezentančne visoke narodove kulture. In brez nje bi bil naš slovenski narod neprepoznaven...«

Ker sva se z Albinom vseskozi pogovarjala le o njegovem kulturnem poslanstvu, me je zanimalo, koliko skladb je še izšlo izpod njegovega peresa. Točnega števila ne ve, vendar je povedal, da že več kot 130. Pripravlja že svojo četrto pesmarico zborovskih skladb za moške in mešane zборе, ki bo prav gotovo obsežnejša od prejšnjih dveh. Tudi ne skriva, da s svojim komponiranjem še ni povsem zadovoljen. Rad bi dosegel še več, kar je cilj slehernega ustvarjalca. Pa ne samo pri komponiranju globoko čustveno mislečih stvaritev, ki sežejo v srce in dušo ter pri poslušalcih

sprostijo notranje silnice, ko se s koncertov vračajo na svoje domove, obogateni s poezijo duha in narodove kulture. Naš sogovornik misli mnogo dalje, ker zna prisluhniti željam in govorici ljudstva ter potem to prenesti na notne znake, črtovja, taktnice...

Franjo Hovnik

Albin Krajnc

narečja, glasovnost in občutju koroškega večglasja.

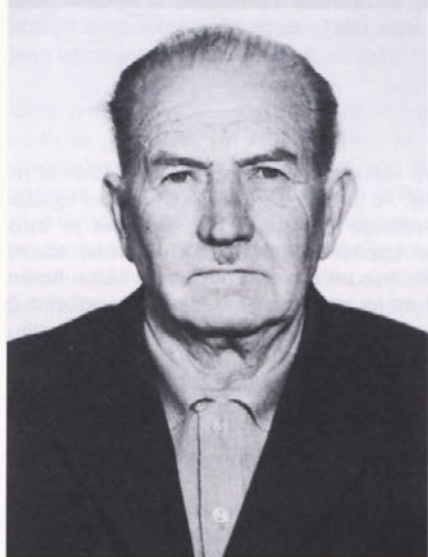
Naš sogovornik se še vedno ukvarja z iskanjem primernih besedil, zato njegove pesmi prevevajo domovinske in intimno izpovedne misli. Ne manjka tudi šaljivih besedil. Preprosto se zaveda svojega kulturnega poslanstva, ki mu ga je dala mati

Mežiški knapi, pevovodja Albin Krajnc je prvi z leve

In memoriam

Leopold Gorenšek - Volenov Polda

21. septembra 2000 so na pokopališču pri sv. Marjeti v Kotljah vzeli Hotuljci zadnje slovo od svojega dobrega, vsem poznane občana, **Leopolda Gorenška. Volentov Polda**, kakor so rajnega po domače klicali vsi, ki so ga poznali, se je rodil 11. oktobra 1915. Umril je nenadoma in nepričakovano 18. septembra 2000, tik pred dopolnjenim 85 letom življenja.

Njegov oče je bil eden izmed številnih sinov Štručeve rodbine Gorenškovi na Brdinjah, ki se je razrasla v eno danes najmočnejših, najštevilnejših družin v Kotljah. Oče je moral kmalu zapustiti rodno Štručevo hišo in si poiskati streho nad glavo drugod. Zato je bil tudi Polda rojen v nekdanji Jankovi bajti (današnjem Krbevu) na Brdinjah.

Osnovno šolo je obiskoval v Kotljah. Po šoli je služil za pastirja in hlapca okrog po kmetijah, dokler ni zaradi brezposelnosti leta 1938 pobegnil v Avstrijo, kjer se je zaradi nemških priprav na vojno dobilo delo. Iz Celovca je leta 1943 odšel v partizane, kjer je bil zaradi poznavanja terena zadolžen za prehrano otrok in partizanskih štabov. Bil bi gotovo žrtev Nemcev pri Jurčku v Podgori, če ga dolžnost ne bi klicala, da je pred napadom zapustil Jurčkovo hišo in se napolil proti Brdinjam.

Leta 1945 je bil demobiliziran kot ljudski miličnik, leta 1946 je odšel v Prekmurje. Tam sta se istega leta vzela in civilno poročila z Ančko. Februarja 1947 sta v Kotljah na skupni poroki treh parov, treh bratov, svojo poroko ponovno potrdila. V zakonu sta imela otroke. Ker sta bila z bratom Maksnom prava specialista za gradnjo, sta že leta 1952 na svojih parcelah na Brdinjah v Kotljah pričela graditi hišo. Zgradila sta dvojček, z ločenima stanovanjema za obe družini.

Rajni Volenov Polda je bil po duši dobričina. Rahlo šegav in prijeten sogovornik. Slovenec! Član ZB je bil vsa leta po vojni. V zadnjih letih je bil tudi član odbora organizacije ZB Kotlje.

Takšnega prijetnega, dobrodušnega človeka, znanca in prijatelja se bomo spominjali vsi, ki smo ga poznali in bili z njim v stiku. Njegovo delo, njegov prispevek k osvoboditvi naše slovenske domovine, njegova pomoč mnogim, ki so jo potrebovali v vseh letih, ko je bil aktiven in za delo sposoben, bo tudi po njegovi smrti živelo naprej in nas spominjalo, da je bil Leopold Gorenšek - Volenov Polda zares dober človek.

Rok Gorenšek

Slovenski običaji KRAŠKA KALONA

Na Primorskem, v vasi Skopo pri Dutovljah na Krasu, imajo lepo, staro, slovensko navado. Tam zelo slovesno proslavijo poroko hčerke. Slovesnosti trajajo ponavadi kar tri dni in noči. Prvi dan praznujejo deklinščno neveste. Pri njej na domu se zberejo mladi in stari, dekleta in fantje. Pridejo pa tudi starejši ljudje, ženske in moški, da skupaj z nevesto in njenimi domačimi proslavijo in se veselijo odločitve nevest, da zapusti samski in vstopi v zakonski stan.

Na deklinščini je veselo. Mladi in stari se skupaj veselijo z nevesto in njenimi starši. Nevestina hiša poskrbi za jedi in pijačo. Vlada splošna dobra volja, šale, smeh, vriskanje, godba in ples se menjavajo med seboj podnevi in še tja pozno v noč.

V noči pred poroko praznujejo KALONO. Slavnostno okrasijo glavni vhod, portal, po primorsko porton, s ceste na dvorišče nevestinega doma. Kalona, na katero smo bili povabljeni, je bila v hiši po domače »Na hribu« v Skopem, števil. 24. Gostitelja sta bila nevestina starša Marcelo in Neva Gomel. In seveda Nevesta Suzana.

Slovesno praznovanje Kolone traja vso noč, od zgodnjih večernih do poznih jutranjih ur. Prihaja staro in mlado. Vso noč prinašajo zelenje, cvetje in krasijo glavni vhod na dvorišče. Okrasitev opravijo mladi fantje in dekleta. Starejši dajejo pripombe in nasvete ter gledajo, kako gre mladim delo od rok. Najprej so postavili dva manjša borova mlaja. Kolono pa so naredili iz zelenja, brinja, bršljana, rož in drugega rastlinja.

Na slovesnem praznovanju Kalone, se je »Na hribu« zbralo tisto noč več kot 150 ljudi. Kratko rečeno - vsa vas.

Vsi, ki so se udeležili slavlja, so bili prisrčno sprejeti in pogoščeni z jedjo in pijačo, po želji. Na razpolago so jim bili bogati narezki z domačimi, kraškimi dobrotami: pršutom, kraško panceto, siri, olivami, teranom, savinjonom in drugimi primorskimi vini, brezalkoholnimi pijačami in še in še. Ni manjkalo tudi vseh vrst peciva, kruha, pogače in drugih dobrot, poleg več vrst pečenja na žaru. Slavje, veselje, glasba, smeh, šale, petje in pogovori so trajali vso noč, do jutra.

Ljudje so bili veseli, prijazni in zadovoljni. Vso noč so prihajali in odhajali. Nekateri so prinašali darila za nevesto, drugi cvetje in zelenje za krasitev kalone. Spet drugi so prihajali kar tako. Glavno je bilo, da so bili vsi dobro razpoloženi in dobre volje.

Kalona je enkrat, zares lep običaj, ki služi medsebojnemu zblizovanju ljudi, povezovanju mladih in starih. Upajmo, da bodo to lepo navado naši vrli Kraševci obdržali in zmeraj praznovali in da tako lepega običaja ne bodo nikoli opustili.

Naslednji dan so praznovali poroko. Nevesta Suzana je prevzela ženinov priimek Mevlja. Poročni obred so opravili v precej oddaljenem starodavnem Štanjelu na Krasu. V mogočnem, slikovitem, močno utrjenem gradu-naselju, imajo poročno dvorano. Tja prihajajo sklepati zakonsko zvezo pari, od blizu in daleč. Poroka na tem lepem, zgodovinskem kraju, je nekaj posebnega. Novoporočencem menda prinaša še posebno srečo v življenju.

Svatba je bila na Križu. Tam je nova, velika in lepa gostilna »Kraški Hram«. Svatje so se morali iz Štanjela peljati kar precej daleč. Skozi domače Skopo, Dutovlje in Tomaj, po cesti, ki pelje v Sežano.

Dan po poroki sem se pogovarjal z očetom Marcelom v njegovi hiši »Na hribu«. Povprašal sem ga, kako je kaj zadovoljen s praznovanji ob hčerini poroki. Nasmehnil se je, ko sem vprašal tudi, koliko vina so gostje popili v dneh, ko so praznovali.

»Veš, kar precej ga je šlo. Deklinščina, Kalona in svatba. Za vsako slavje posebej 150 litrov.«

Tisti dan sta mati in nevesta z avtom razvažali posebna darila, s katerimi nevestina hiša obdaruje svat in vse, ki so nevesti prinesli poročna darila.

Rok Gorenšek

Veter sprememb?

Piše: Mojca Erjavec

Kar pester mesec je za nami. Največkrat bo pravilnost odločitev in dejanj pokazal čas. Nekateri se z njimi ubadajo (zgolj) na osebnostni ravni, drugi malo širše, od redkih izbrancev pa je sploh odvisna usoda mnogih. Ali tako si le-ti radi mislijo / mislimo. Oboji namreč. Udobje nezainteresiranega opazovanja in priložnostnega šimfanja je velikokrat premamljivo, da bi se vsak »navaden« posameznik ubadal z zadevami, kot so kultura, šport, sociala in politika - oziroma da bi skušal na tem področju kaj spremeniti. Spremembe bi pa vsi hoteli.

In ravno zato lahko z idejami uspejo tisti, ki si upajo. Ki so glasni, karizmatični, šarmantni in sveži. Ki se ne ustrašijo kamere in mikrofona, ki uživajo v pozornosti. Ali gre za popolnoma sveže ideje, je postranska stvar. Ali gre za narodov blagor, se pozabi vprašati, če je vse ostalo lepo zapakirano in svetleče. Še posebej z zvenečimi imeni in visokoletečimi cilji. Ko začnejo prihajati na dan umazane podrobnosti in se v časopisih pere perilo izpred nekaj let, pa halo!, vik in krik. Morda pa spremembe le niso tako zelo spremenjene.

Kakor veliki, tako ta majhni. Ali kakor zaresni, tako... zahečni?? Ne, v študentskem parlamentu že dolgo ne gre več za hec, tukaj se odvijajo pravi boji, kaj boji, mesarsko klanje, bi rekel poet. In zvrnil kak zastoj glažek, ki jih v času predvolilnega boja na fakultetah ne zmanjka. Kolektivistični duh pojenja, ali pa velikim očetom ni uspelo priskrbeti dovolj podpore, kajti zmago na volitvah so slavili neodvisni in ŠKIS, po mnenju mnogih najbolj kredibilni od nekredibilnih. Žal pa je situacija med študenti kot že rečeno taka,

da bi spremembe vsi hoteli, naredili zanje pa malo. Le tisti - kot že rečeno -, ki si upajo. Zato sem se toliko bolj od srca nasmejala kolegu, ki je kandidiral kot neodvisni kandidat za poslanca ŠOU v Ljubljani. Brez keksov, pokovke, kokakole ali zakuhanega vina je stal na stopnicah filota, delil svoje pildke in nas prepričeval,

da ŠOU preveč krade in da bo on, če ga bomo volili, to že porihtal. Lepo, idealistično in humano nesebično - toda, ali ima res še kdo upanje, da bo kljub reformam, spremembam kdaj bolj poskrbljeno za posameznika in manj za določene posameznike? Scati proti vetru za enega, diletantska akcija za nekaj zagretežev, zanimiva ideja za množico, organiziran odpor za večino in na koncu - prevzem oblasti.

A kaj, ko oblast kvari. Toda nekateri imamo še zmeraj upanje na boljše čase. Ali pa vsaj stoično in z merico cinizma spremljamo boje na življenje in smrt, boje za obstanke. In kar naenkrat postanejo nepristranski pristranski, ironični komentatorji z marsikako domisljico pa začenjo lobirati za tiste, ki so jih še nedavno imeli v zobeh. In potem se javnost sprašuje, kdo se je prodal za kako ceno in komu. Pa saj posameznik, tako smo ugotovili že na začetku, proti določenim posameznikom ne more nič.

Z veseljem pričakujemo, kaj bo pripihal nov veter na Klubu Koroških študentov. Skupščina je bila

[HABIJAM ZA SLOVENIJO.]

dobro obiskana, kar v zadnjih letih sploh ni bil običaj. Po lanskih 12 udeležencih, ki so izglasovali edinega kandidata za predsednika, je letos listke izpolnjevalo skoraj 200 volivcev; starih, novih, najnovejših in večnih članov kluba. Koliko ljudi se je za določenega kandidata odločilo iz lastnega prepričanja, koliko pa zaradi lobiranja, je druga stvar. Vendar pa je treba priznati, da tisti, ki dobro zlobira, nekaj pojma o politiki že ima. Poraženci bodo seveda o tem vedeli povedati vse najslabše, zmagovalci jasno samo najboljše. Resnica ostaja nekje vmes.

Tam, kjer ni pomembno to, koliko se je v zadnjem letu porabilo, pognalo po grlu in bi se lahko bilo prišparalo. Tam, kjer se ni treba lagati o tem, koliko projektov in prireditev smo zmogli, da bo na papirju lepo zgledalo, in ni treba pijanskim gavdam dejati olepševalnih imen. Ko ni treba klicati novinarjev in jim postreči s previsokimi številkami. Ker sami ne bi prišli, saj jih ne bi zanimalo. Ker tam, kjer ni zaslužka, ni hinavščine in ni škandalov. Ni boja za oblast. In v takem svetu, v svetu resnice, nam še zdaleč ni dovolj zanimivo.

40 let ravenske osnovne šole za otroke s posebnimi potrebami

Šola ima dobre pogoje za delo, ob jubileju si želijo le veliko telovadnico in nekoč morda lastno šolo

Na osnovni šoli Juričevega Drejčka na Ravnah, ki skrbi za otroke s posebnimi potrebami, je bilo pred dnevi zelo živahno. Pripravljali so namreč praznovanje 40-letnice šole, ki jo obiskuje 57 otrok s posebnimi potrebami iz občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne in Dravograd.

Oktobra 1960 so Zofija Brundula, Marija Kotnik Štandeker in nekdanja ravnateljica Milka Mezner Tevž prepričale oblast, kako potreben je za nekatere otroke poseben pristop pri podajanju učne snovi. In ustanovila se je takrat imenovana Pomožna šola, ki se je kasneje razširila in prerasla v popolno osemletko Posebne šole in se je

preimenovala v osnovno šolo (OŠ) Juričevega Drejčka.

Šola domuje v prostorih nekdanjega metalurškega internata, kateri je kasneje služil za potrebe samskega doma, okoli leta 1980 pa so v njem uredili stanovanja. Ravnatelj Jože Pandel ugotavlja, da so najverjetneje edina tovrstna šola v Sloveniji, ki ima prostore v stanovanjskem bloku in zato je še toliko bolj upravičena njihova velika želja po novi stavbi z veliko telovadnico. Obstoječa se namreč nahaja se v kletnih prostorih šole in ne ustreza.

»Pri nas je pouk prilagojen sposobnostim vsakega posameznega učenca. Naš cilj je pri učencu maksimalno razviti to, kar

zmore, in ga pripraviti na samostojno življenje. Poskušamo poiskati njegova močna področja in preko njih s posebnimi metodami doseči nivo znanja, ki ustreza njegovim sposobnostim, kar mu omogoča nadaljnje šolanje,« pravi **Jože Pandel**, ki je prepričan, da drugačnost ne sme biti ovira za njihov razvoj.

Na šoli poleg pouka poteka še veliko zanimivih dejavnosti. Učenci obiskujejo različne krožke, kot so prometni, likovni, kulturno-umetniški, tehnični, pravljlični, rekreacija... Pedagogi in strokovni delavci pa so najbolj veseli, kadar se njihovi nekdanji učenci izšolajo in se kdaj oglasijo na šoli.

-vik

Čezmejno sodelovanje partnerskih poklicnih šol Za boljše zaposlitvene možnosti z vstopom v EU

S prenosom izkušenj, poenotenjem programov in s sodobno opremo v učilnicah praktičnega pouka, naj bi ustvarili pogoje za pretok bodočih delavcev brez nostrifikacije spričeval - Sodelovanje ne bi bilo mogoče brez denarja iz programov PHARE, ki predstavlja levji delež v naložbah - Tako vzpodbujeno spoznavanje zbljuje ljudi ob meji.

Ideja o sodelovanju poklicnih šol obmejnih področij Avstrije in Slovenije, je na slovenskem Koroškem že sorazmerno dolgo prisotna, je uvodoma povedala Ana Pavše, zaposlena pri izobraževalno-svetovalnem centru Smeri d.o.o. Kot vodja projekta je koordinatorka aktivnosti med koroškimi poklicnimi šolami z obeh strani državne meje, pristojnimi ustanovami oblasti in gospodarskega združenja, projekt pa je uvrščen med vzpodbujevalce povezovanja v EU preko programa Phare. Končuje se drugi, investicijski del projekta, ki omogoča šolam razvojne korake na področju praktičnih usposabljanj s pridobljeno opremo.

Prvi del projekta se je pričel 1996 leta s ciljem poiskati partnerske poklicne šole za izmenjavo izkušenj o tem, kako poteka pouk, kakšno je sodelovanje z delodajalci, kakšne so vizije na področju poklicnega izobraževanja, učni programi in problemi. Učitelji in učenci teh šol naj razvijejo dolgoročno sodelovanje in povezavo preko interneta. Avstrijska stran je po pridobitvi soglasja Deželne vlade v Celovcu razvila zrcalni projekt v okviru programa Interreg. Njihov projekt nosi naslov povečanje mobilnosti delovne sile; želijo prenesti svoje izkušnje z dualnim (vajeniškim) izobraževanjem. Cilj je tudi priznavanje spričeval poklicnih šol med državama, brez nostrifikacije.

Programe medsebojnega sodelovanja so s pomočjo Slovenske gospodarske zveze iz Celovca sklenile naslednje poklicne šole:

-ŠC Slovenj Gradec, Poklicna gostinska in lesarska šola in BS Wolfsberg za poklic mizar,

-Srednja strojna in kovinarska šola Ravne na Kor. In BS Celovec za kovinarske oklice,

-Srednja šola Muta in BS Velikovec za poklic zidar,

-ŠC Slovenj Gradec, Poklicna in srednja ekonomska šola in BS Beljak za poklic trgovec ter

-ŠC Velenje, PTERŠ Velenje in BS Celovec za poklic električar.

Drugi del projekta se je pričel pred dvema letoma, kot nadgradnja prvega dela s ciljem posodobitve opreme učilnic. V slovenskih poklicnih šolah so tako pridobili: na Ravnah sodobno avtomehanično učilnico, v Slovenj Gradcu učno trgovino in CNC lesarski obdelovalni stroj, na Muti opremljeno računalniško učilnico in v Velenju opremo za laboratorije. Glavnino sredstev je prispeval Phare pro-

gram, sicer pa ministrstvo za šolstvo, šole, proračun občine in nekatere gospodarske družbe. V celoti gre za preko štirideset milijonov tolarjev. Investicije bodo zaključene konec tega leta. Avstrijska stran pa je v tem projektu vse svoje koroške poklicne šole povezala z računalniško opremo v informativno mrežo.

Kako vodstva šol ocenjujejo pridobitve ?

Ravnateljica strojne in kovinarske poklicne šole iz Raven na Koroškem, **Ivanka Stopar**, ki je bila kot jezikoslovka še posebej zainteresirana za projekt, je v svoji sorazmerno kratki menedžerski karieri obilo izkušnje pridobila ravno s sodelovanjem v Phare programu. Spoznala je, da materialni in duhovni razvoj šolske ustanove zahteva obilo naporov in sodelovanja s številnimi družbenimi dejavniki. Da so sploh lahko namestili tako pridobljeno najsodobnejšo opremo avtomehanične učilnice (optična naprava, stroj za centriranje in montiranje gum, dvigala, vulkanizersko orodje, tester, naprave za čiščenje avtomobilov), so morali v kratkem času pridobiti vso potrebno dokumentacijo in dodaten denar za gradbeni poseg. Uspelo jim je dobiti podporo pri občinah Ravne in Prevalje ter pri ministrstvu za šolstvo, primaknili so tudi iz šolskih prihodkov in učna delavnica, ki ji na Koroškem ni para, je sprejela prve dijake septembra letos.

»Ta učilnica bo dvignila nivo praktičnega poučevanja, tako usposobljeni delavci bodo bolj zaposljivi, cilj projekta bo s tem dosežen«, je med drugim navdušeno pripovedovala ravnateljica.

Ob ogledu celovške poklicne kovinarske šole so bili Ravenčani prijetno presenečeni nad urejenostjo, sprejela jih je tudi šolska ministrica, žal pa niso prisostvovali praktičnemu pouku. Med drugim so izvedeli, da vajeniške nagrade nihajo v odvisnosti od izpolnjevanja obveznosti, kot je prisotnosti dijakov pri pouku. Druga zanimivost pa so dvojni poklici, kjer se avstrijski dijaki usposabljujejo za dva poklica hkrati (avtomehaničar in električar oz. voznik). Obe izkušnji bodo koristni za nas, je menila ravnateljica Stoparjeva.

Njen kolega **Bogomir Likar**, ki vodi srednjo poklicno šolo na Muti, je v lanskem letu z učenci, učitelji in predstavnikom gradbenega podjetja obiskal zidarsko poklicno šolo v Velikovcu.

»Dijaki so zidali v njihovih delavnicah. Videli smo zelo dobro opremljene laboratorije in delavnice ter način dela med poukom, kar je bila pozitivna izkušnja za nas«, je med drugim dejal ravnatelj, ki upa, da jih bodo letos obiskali avstrijski kolegi. Sicer pa so na Muti dobili celotno računalniško učilnico (strojna oprema in pohištvo), ki jo bodo še letos s pridom uporabili poleg bodočih zidarjev, tekstilci in dijaki poslovne smeri.

Sodelovanje med Poklicno gostinsko in lesarsko šolo Slovenj Gradec in BS iz

Wolfsberga teče že tretje leto, je povedal ravnatelj Ivo Škodnik. Skupaj so pripravili razstave lesarskih izdelkov dijakov in vajencev na sejnih Koroška razstavlja in Pohištvni sejem v Ljubljani. Dve strokovni ekskurziji so organizirali v gospodarski družbi Lesna Tovarna pohištva Pameče in F.Gašper v Radljah ob Dravi, v Wolfsbergu pa so se dijaki pomerili v ročni obdelavi lesa in športnih igrah.

Letos spomladi sta partnerski šoli priredili poveset o dualnem (vajeniškem) izobraževanju mizarjev, ki so se ga udeležili in si predali izkušnje obrtniki in podjetniki z obeh strani meje. Naslednji korak bo izmenjava dijakov-vajencev v projektu Leonardo, načrtovana septembra leta 2001, je povedal sogovornik, ki mu je uspela velika pridobitev za šolo: najsodobnejši CNC lesno obdelovalni stroj.

Kolegica s Šolskega centra, ravnateljica Poklicne in srednje ekonomske šole **Danica Doler-Švab** je o poteku, izkušnjah in pridobitvah pripovedovala:

»Na področju poklicnega in srednjega strokovnega šolstva se cilji in metode dela v naših šolah precej razlikujejo od tistih v Avstriji. Tam imajo dualni ali vajeniški sistem, pri nas pa še vedno šolski sistem z malo prakse v podjetjih. Čeprav se tudi v Sloveniji že nekaj časa pripravlja dualni sistem, pa ta ob premajhnem interesu v podjetjih (stroški) še ni zaživel.

V letih sodelovanja s Trgovsko šolo iz Beljaka smo tako učenci kot profesorji na obeh straneh precej pridobili. Spoznali smo prednosti in pomanjkljivosti njihovega šolskega sistema; prednosti so predvsem na večjem poudarku na praksi, slabosti pa v manj širokem splošnem znanju in s tem možnosti nadaljnega šolanja. Učenci obeh šol so se srečali na ekskurzijah, ki sta jih organizirali obe šoli. Spoznavali so kulturne in zgodovinske znamenitosti ter se preizkusili v znanju tujih jezikov (nemškem, slovenskem, angleškem). Sodelovanje je potekalo tudi pri projektne delu.

Šola iz Beljaka je na pobudo in pod vodstvom profesorice praktičnega pouka Ane Blatnik organizirala dvodnevni seminar aranžiranja v specializirani učilnici, ki se je zaključil z izdelavo izložbe v trgovskem podjetju Salamander v središču Beljaka. Z velikim veseljem smo ugotovili, da so bili naši učenci pri tem izredno domiselni in spretni, kljub temu, da se v praksi ne morejo v tolikšni meri preizkusiti kot njihovi učenci. Nekaj naših dijakov in profesorjev pa se je udeležilo še zaključka šolanja v preteklem šolskem letu, ko so se dijaki njihove šole predstavili z modno revijo.

Sodelovanje želimo nadaljevati s srečanji učiteljev strokovnih predmetov, vsekakor pa nadaljevati z izmenjavo učencev pri opravljanju prakse. V veliki meri bo to odvisno od političnih razmer, ki so med državama spremljive.«

S.Š.(Samo Šavc)

IZJEMNI NASTOPI FUŽINARJEVIH PLAVALCEV V GRADCU

Plavalci in plavalke Fužinarja so 4. in 5. novembra uspešno nastopili na dvodnevem mednarodnem mitingu v Gradcu v Avstriji, kjer je sodelovalo okoli 300 plavalcev iz Nemčije, Madžarske, Hrvaške, Avstrije in Slovenije. V skupnem seštevku dveh nastopov v absolutni kategoriji so bile slovenske plavalke daleč najboljše. Ravenčanka Lidija Breznikar se je uvrstila na 3. mesto, za sestrama Alenko in Natašo Kejžar iz Radovljice. Peta je bila Fužinarjeva plavalka Tanja Kumprej. Breznikarjeva je osvojila dve drugi in eno tretje mesto, Kumprejeva pa je bila enkrat druga in enkrat tretja.

Med moškimi se je zlasti izkazal plavalec ljubljanske Ilirije Blaž Medvešek, ki je v Gradcu postavil dva državna rekorda, na 50 in 100 m hrbtno. Bil je tudi najboljši plavalec na mitingu v moški konkurenci, pred Ljubljančanom Mankočem ter Avstrijcem Narnhoferjem.

Od Fužinarjevih plavalcev in plavalk, ki jih vodi trener Gorazd Podržavnik, je med mladinkami v seštevku vseh nastopov zmagala Tanja Kumprej, med mlajšimi dečki je bil najboljši Damir Dugonjič, med mlajšimi deklicami pa Petra Jovan. Med kadeti je bil drugi Robi Marin, med dečki pa tretji Rok Oto. V seštevku točk vseh nastopajočih v posameznih kategorijah so bili najboljši plavalci in plavalke iz Budimpešte pred Fužinarjem in domačim klubom iz Gradca.

I.M.

LEČNIK NA ODBOJKARSKEM SUPER FINALU

Slovenska odbojka, posebej koroški aktiv odbojkarških sodnikov, je deležna novega priznanja. Sredi novembra se je v Arezzu blizu Firenc v Italiji, odvijal turnir za evropski super finale v odbojki in s sedeža Evropske federacije je na naslov dveh mednarodnih sodnikov iz Slovenije prišlo povabilo, da sta izbrana za sojenje na tem uglednem tekmovanju. To sta Ravenčan Jožef Lečnik in Jeseničan Peter Končan, ki bosta delila pravico poleg še dveh sodnikov iz Švice in Avstrije.

Na omenjenem finalu bodo nastopile vrhunske moške odbojkarške ekipe stare celine: zmagovalec evropskega pokala Sisley iz Trevisa, prvouvrščena ekipa v pokalu pokalnih zmagovalcev (Pariz), zmagovalec pokala evropske zveze (CEV), italijanska Roma Volley ter drugouvrščeno moštvo evropskega pokala nemški Friedrichshafen, za katerega

igrata tudi slovenska reprezentanta Čturič in Jerončič, ki sta bile še pred leti odbojkarja Fužinarja.

Štirje velikani evropske odbojke se bodo na omenjenem turnirju potegovali za nagradni sklad, ki je težak 40.000 švicarskih frankov.

Jožef Lečnik, zagotovo najbolj cenjeni slovenski sodnik, ki že dobri dve desetletji deli pravico na odbojkarških tekmah, bo tokrat že drugič sodil na super finalu:

»Lani sem sodil v Canessu v Franciji, kjer so zmagali odbojkarji Sisleya iz Trevisa, ki so tudi tokrat prvi favoriti. Italijanska klubska odbojka je vrhunska v svetu, toda ostale ekipe ne zaostajajo veliko in zagotovo bo turnir izjemno kvaliteten. Seveda je zame velika čast, da bom kot sodnik prisoten na tako pomembnem turnirju. Ne bojim se izziva, kajti sodil sem že veliko kakovostnih klubskih in meddržavnih tekem. Lani denimo, v Rio de Janeiru v Braziliji, finale svetovne lige,« je pred odhodom v Italijo povedal Ravenčan Jožef Lečnik..

Ivo Mlakar

JESENSKA PRVAKA MEŽA IN VIČ MLADI

Končan je jesenski del prvenstva v obeh občinskih nogometnih ligah Dravograda. Po 9. kolih bodo v A ligi na vrhu lestvice prezimili nogometaši Meže, ki so v osmih tekmah zmagali in doživeli le en poraz.

VRSTNI RED: Meža 24 točk, Šentjanž 21, Alfom Otiški Vrh 17, Podklanc 16, Bukovska vas 13, Domit in Hit Gorče po 12, Črneče 9, Obrtniki Trbonje 6 in As 3 točke.

V B ligi je v zgornji polovici razpredelnice precejšnja gneča, saj prvo od petouvrščene ekipe ločijo le tri točke. Jesenski naslov je med devetimi ekipami pripadel ekipi Vič mladi, ki je utrpela le dva poraza.

VRSTNI RED: Vič mladi 18, Rekreatorji in Black Jack Pavliji po 16, Libeliče in Wolf bar po 15, Alimarca Kaumy 12, Doč 9, Vič 4 in Odpisani Libeliče 0 točk.

I.M.

Kegljaško tekmovanje ob 50- obletnici DU Ravne ZMAGI PAROTATA IN ŽVIKARTOVE

Na kegljišču Doma telesne kulture na Ravnah je ob 50- obletnici Društva upokojencev Ravne potekalo odprto prvenstvo v kegljanju za upokojence v disciplini 100 lučajev mešano. Zbralo se je 72 tekmovalcev in tekmovalk iz Velenja, Šoštanja, Slovenj Gradca, Raven, Prevalj in Mežice.

Tekmovanje je vodil prizadevni Edo Kopmajer, pokale in kolajne pa sta podelila županja občine Ravne Ivana Klančnik ter predsednik Športne zveze Ravne Jože Šater.

KONČNI VRSTNI RED; moški: 1. Horst Parotat (DU Ravne) 457 kegljev, 2. Drago Mihalj (DU Slovenj Gradec) 454, 3.

Ivo Mlakar 433, 4. Janez Dokl (oba DU Ravne) 428, 5. Ivan Lukman (DU Slovenj Gradec) 423, itd.

Ženske: 1. Nada Žvikart (DU Slovenj Gradec) 420, 2. Erika Lesnik (DU Ravne) 415, 3. Pavla Garb (DU Slovenj Gradec) 392, 4. Betka Šavc (DU Ravne) 381, 5. Betka Kuhelnik (DU Slovenj Gradec) 380, itd. I. M.

NA X. SVETOVNEM PRVENSTW V TRADICIONALNEM KARATEJU TUDI KOROSKI KARATEISTI

Na 10. SP v tradicionalnem karateju, ki je bilo oktobra v BOLOGNI, je sodelovala 7 - članska reprezentanca tradicionalnega karateja Slovenije. Med njimi so bili tudi Korošci, ki so imeli soliden nastop. V disciplini kata sinhronizirano s kato Hangetsu je postava Bojan Breznik, Ivan Mravljak in Rafko Morn osvojila zelo dobro 11. mesto, v disciplini Enbu (dogovorjeni sparing) sta Mežičana Aljoša Lipavc in Florjan Reiter dosegla 15. mesto, v disciplini kata posamezno pa je Bojan Breznik osvojil 14. mesto.

Za vstop med osem najboljših slovenska reprezentanca ni imela možnosti, predvsem zaradi amaterskega pristopa, premajhnih finančnih sredstev že v pripravljalnem obdobju in premajhne moči imena Slovenije okoli borišča, kjer vladajo velesile.

Sodelovalo je 44 nacioalnih reprezentanc iz vseh kontinentov, med njimi so bile najuspešnejše Italija, Brazilija, Poljska, Romunija in Argentina.

Ob vseh težavah in ovirah, ki so pestile vodstvo reprezentance in njene člane, je bil nastop na Svetovnem prvenstvu BOLOGNA 2000 uspešen. Seveda pa bi bil z aktivnejšim sodelovanjem in pomoči vseh vključenih v okrilje reprezentance in Zveze rezultat mogoče tudi za kakšno mesto boljši.

KARATE MOJSTER TOKUHISA TAKASHI PONOVRNO NA RAVNAH

Konec novembra bo mojster Tokuhisa Takashi, ki je med drugim tudi član Zveze tradicionalnega karateja Slovenije, obiskal Ravne, kjer bo vodil seminar tradicionalnega karateja.

Takashi je nosilec 5.DAN-a, živi in deluje v Ljubljani. Bil je med prvimi Japonci, ki so v poznih šestdesetih letih prišli v Evropo, s ciljem poučevati japonsko borilno veščino KARATE DO.

Vsi, ki se ukvarjate s Shotokan karate šolo ter želite borilno veščino poglobiti, vabljeni v imenu Karate kluba Ravne.

GOSTIŠČE EDLVAJS II
Dolga brda, Holmec, tel.: 0602 31 182

Iodlanje v Tiroliji

Tudi naša policija sleherno obvestilo o najdbi trupla zelo skrbno obravnava. Ugotoviti je namreč treba, ali gre v posameznih primerih za nasilno dejanje - skratka, ali je nekdo umrl naravne smrti ali pa obstaja sum kaznivega dejanja. Poglejmo najnovejši primer iz koroške črne kronike.

Smrt v domači hiši

Policijska uprava Slovenj Gradec je bila 01. 11. 2000 ob 10.15 obveščena, da so na območju policijske postaje Radlje ob Dravi, v zasebnem stanovanju v Javniku, našli truplo domačinke M.K.. Policisti so takoj opravili ogled kraja dogodka in preverili okoliščine smrti. Dan navrh je bila opravljena še obdukcija v bolnišnici Slovenj Gradec. Policisti so na podlagi vseh opravljenih preveritev ugotovili, da pokojnica ni umrla nasilne smrti, marveč zaradi podhladitve.

Jesensko listje

V prejšnjem dogodku je, kot kaže, za najhujše posledice - smrt človeka - kriv jesenski zimski čas, torej mraz. Jesen pa je nevarna tudi za prometne udeležence, zlasti za tiste na dveh kolesih. To je na svoji koži občutil tudi B.S., voznik kolesa z motorjem iz občine Dravograd. 22. 10. je namreč ob 22.40 vozil po krajevni cesti s Svetega Jerneja proti Bistriškemu jarku. Na mokrem in spolzkem cestišču, na katerem je bilo tudi listje z drevja, je izgubil oblast nad motorjem, padel je na tla in se večkrat skotalil ter obležal na bankini. Med padcem mu je z glave padla tudi zaščitna čelada in huje se je poškodoval po glavi in telesu.

Policisti rešitelji

Stari ljudski pregovor pravi, da imajo pijanci srečo. Vprašanje je, ali je to na kraju dogodka dojel tudi voznik mopeda M.H. iz občine Slovenj Gradec. Vendar pa je zanesljivo imel večjo srečo, kot njegov »kolega« iz prejšnjega dogodka. Pravočasno je namreč padel v roke »plavim angelom«, ki so ga verjetno rešili vsaj pred poškodbami, če ne celo pred kaj hujšim.

Policisti so ga namreč 28. 10. okoli 21. ure ustavili na cesti v Slovenj Gradcu. Kazal je znake alkoholiziranosti in opravili so alkotest. Mopedist je imel kar 3.41 promile alkohola v izdihanem zraku in seveda so mu policisti prepovedali nadaljnjo vožnjo. M.H. se prepovedi in držal in že dobrih 10 minut kasneje so ga policisti ponovno ustavili na cesti. Zaradi njegove varnosti in varnosti drugih prometnih udeležencev, je romal v »bunker« in počakal do iztrenitve.

List ga je

Ostajamo pri poškodbah, ki nastanejo navadno zaradi »trenutka nepazljivosti«, kot

običajno rečemo in se pripetijo na delovnim mestu ali pri delu. V Spodnjem Javorju se je tako dne 14. 10. 2000 ob 09.00. uri pri delu huje poškodoval A.S. V mizarski delavnici je na krožni žagi - na njej ni imel nameščenega zaščitnega pokrova - rezal lesene letve. Pri tem je z levo roko zadel ob list krožne žage, ki ga je porezala po prstih in po dlani. Odpeljali so ga v bolnišnico Slovenj Gradec, kjer je ostal na zdravljenju.

Preboj energije

Kljub težji poškodbi je imel neverjetno srečo delavec P.N. iz občine Radlje ob Dravi, ki se je poškodoval 18.10.2000 med delom v Livarni Vuzenica. V oddelku jedrarna je namreč okoli 16.30 prišlo do izpada električne energije. Električar - vzdrževalec P.N. je vstopil v transformatorsko postajo. V njej je šest visokonapetostnih celic s po 20 kilovoltov. S preizkuševalcem električne napetosti za nizkonapetostne električne vode se je dotaknil kableske glave. Prišlo je do preboja električne energije in P.N. je padel po tleh. Nastal je tudi večji plamen, ki je delavca hudo opekel po rokah. Ostal je na zdravljenju v bolnišnici Slovenj Gradec.

Ogenj v senu

Visoki ognjeni zublji so nastali tudi v požaru, ki je 31. 10. okoli petnajst minut čez polnoč izbruhnil na gospodarskem posloplju v Mislinji. Zagorelo je leseno ostrešje ob dimniku, od tam pa so se ognjeni zublji razširili na seno in na celotni leseni del zgornje etaže gospodarskega objekta. Nastalo je za dober milijon dolarjev gmotne škode. Takoj so posredovali tudi gasilci iz Doliča in Mislinje in preprečili, da bi se ogenj razširil na bližnji gozd.

Policisti PP Slovenj Gradec so z ogledom pogorišča in zbiranjem obvestil ugotovili, da je lastnik posloplja okoli 10. uri zakuril v peči v drvarnici gospodarskega posloplja in do 13. uri topil čebelji vosek. Zaradi pregretja dimnika je prišlo do vnetja vzdolžnega nosilca na ostrešju objekta.

Ogenj na cesti

Požar, ki je nastal ob dogodku na glavni cesti iz Radelj ob Dravi proti Dravogradu, pa je terjgal kar za 2.1 milijona dolarjev gmotne škode. Čeprav sta se ob tem lažje telesno poškodovali le dve osebi, velja temu dogodku nameniti nekoliko več pozornosti. Gre namreč za dokaj neobičajno prometno nezgodo. Poglejmo, kaj pravi policijsko sporočilo.

19. 10. ob 04.55 je Z.H. iz občine Radlje ob Dravi vozil osebni avtomobil, znamke Deewoo Nexia, iz Radelj ob Dravi proti Dravogradu. Zunaj naselja Muta (na Karavaningu) je na ravnem delu vozišča dohlet voznika traktorja s priklopnikom V.L. iz občine Vuzenica, ki je vozil po glavni cesti, kljub temu, da po Odredbi o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji velja prepoved vožnje s traktorji v nočnem času (na traktorju je imel sicer vključeno rumeno rotacijsko luč).

Voznik Z.H. je s sprednjim delom svojega vozila trčil v zadnji levi del traktorskega priklopnika. Zadnji del osebne vozila je odbilo v levo na nasprotni vozni pas. Po njem je prav tedaj z osebnim avtomobilom znamke Alfa Romeo iz Dravogradske smeri pripeljal voznik M.Z. iz občine Podvelka. S prednjim delom svojega vozila je trčil v zadnji levi del vozila Nexia. Vozilo Z.H. je zatem odbilo v desno. Traktorski priklopnik, ki se je ob trčenju ločil od traktorja, je trčil v bankino ob desnem robu ceste, nakar ga je odbilo v levo. Med vrtenjem je priklopnik s sprednjim delom trčil v desni bok Nexie, ki se je vnela in zgorela v celoti.

Voznika Nexie in traktorja sta se pri tem lažje poškodovala, gmotna škoda pa znaša, kot že rečeno, več kot 2 milijona dolarjev.

Policisti Postaje prometne policije Slovenj Gradec bodo zoper voznika Z.H. napisali predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške. Vozniku traktorja pa so izrekli 50.000 dolarjev mandatne kazni.

Povzročil eksplozijo

Do eksplozije in ognja na precej čuden način je dne 06. 10. okoli 12.15 prišlo v stanovanju G.G. iz občine Slovenj Gradec. Po doslejš znanih ugotovitvah policije naj bi bil G.G. v kuhinji svojega stanovanja po tleh polil neznano vnetljivo tekočino, pred štedilnik postavil jeklenko s kuhinjskim plinom in odprl ventil. Nato je vnetljivo tekočino prižgal in prišlo je do eksplozije. Vsa stekla na oknih stanovanja so se razbila, z ležišča pa je odtrgalo še rolo. Ogenj je zajel tla in vrata v stanovanju in gmotna škoda znaša kakih 250.000 dolarjev.

Takoj po eksploziji je G.G. odšel iz stanovanja v klet, kjer so ga, lažje poškodovanega, našli policisti. Ogenj v stanovanju je z ročnim gasilnim aparatom pogasil sosed, ki je zaprl tudi ventil na jeklenki kuhinjskega plina. Gasilcem, ki so prišli na kraj dogodka tako ni bilo treba posredovati.

Mine

Do eksplozije pa bi kaj lahko prišlo še v dveh primerih. Vendar tokrat ne v zaprtih prostorih. Dne 24. 10. 2000 so namreč delavci podjetja IGEM GRADNJE d.o.o. med izkopavanjem na gradbišču v Pamečah našli minometno mino kalibra 75 milimetrov. Zanj je poskrbel pirotehnik.

Delavci istega podjetja pa so 16.10.2000 okoli 10.45 kopali jarek v bližini Tovarne pahištva v Pamečah in pri tem naleteli na 4 topovske naboje, kalibra 40 milimetrov. Tudi za ta eksplozivna telesa, ki so bila iz druge svetovne vojne, je seveda poskrbel ustrezni strokovnjak.

»Domača naloga«

Svojevrstno »domačo nalogo« ali lahko bi rekli tudi »delo na domu« - prav tako povezano z eksplozivnimi telesi - pa si je privoščil mladenič na služenju vojaškega roka. Policist PP Radlje ob Dravi in vodnik službenega psa iz Dravograda, sta 01. 10. med opravljanjem nalog v Radljah ob Dravi

zaslišala več zaporednih strelav iz smeri naselja Svbeti Vid. Na travniku v Svetem Vidu sta opazila osebni avtomobil, v njem pa sta bila M.D. in H.D. iz Vuzenice in mladoletnik z Mute.

Pri M.D. sta policista našla 39 šolskih detonatorskih kapic, štiri šolske vžigalnike za tankovsko mino in dva vžigalnika za ročno bombo M 52. Pri H.D. sta našla dve šolski ročni bombi M 75 in dva šolska sprožilca za ročno bombo M 75.

Z zbiranjem sporočil sta policista ugotovila, da je H.D., ki je sicer na služenju vojaškega roka, dne 30. 09. 2000, ko je prišel domov na dvodnevni oddih, s seboj prinesel tudi navede predmete, ki jih našel pri čiščenju skladišča v vojašnici. Prinesel je še nabojnike s šolskimi naboji kalibra 9 milimetrov (za puško mitraljez »šarac«).

Mladeniči so se z avtomobilom M.D. odpeljali na železniško postajo Sveti Vid. Nabojnike s šolskimi naboji so dali v pločevinasto posodo, vanjo dali nekaj starih cunj, vse skupaj polili z oljem in prižgali. Med gorenjem je prišlo do aktiviranja šolskih nabojev in več zaporednih detonacij, ki sta jih slišala policista.

V postopek sta se vključila policista iz oddelka za protibombno zaščito Policijske uprave Maribor in uslužbenca Tretjega operativnega vojaškega poveljstva iz Celja. Policisti so seveda vse nevarne predmete zasegli, zoper M.D. in H.D. pa bodo napisali predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

Plini na meji

Z orožjem so se 20. 10. ob 15.20 srečali še policisti na mejnem prehodu Holmec. Ob tem času je namreč v Slovenijo nameraval vstopiti avstrijski državljani P.K. Pri pregledu njegovega vozila sta policista, pri voznikovem sedežu, našla plinsko pištolo s sedmimi plinskimi naboji kalibra 9 milimetrov. Orožje avstrijski državljani ni prijavil, za posest pa tudi ni imel ustreznih listin. Zato so mu pištolo zasegli in ga privedli k sodniku za prekrške, ki mu je orožje zaplenil ter ga oglobil za 20.000 tolarjev denarne kazni.

Lesni trgovec

Kam, kdaj in v katere zapore naj bi prišel občan iz Črne ne Koroškem, ki so ga policisti P.P. Ravne na Koroškem kazensko ovadili na Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec, še ni znano. Znano je le, da so to storili zaradi suma storitve kaznivega dejanja poslovne goljufije.

Od 01. 07. do oktobra letos naj bi bil namreč, kot samostojni podjetnik, s posamezniki sklepal pogodbe o nakupu lesa, po njegovi dobavi pa računov naj ne bi poravnal. S tem naj bi si bil pridobil za 9.583.415.00 tolarjev protipravne premoženjske koristi.

Bogat vlom

Za kar okoli 1,5 milijona tolarjev je svoj osebn »proračun«, prav tako nezakonito, obogatil

neznanec, ki je 28.10.2000 vlomil v stanovanjsko hišo na Muti. V hišo je vstopil skozi okno spalnice, odtujil pa je večjo vsoto denarja in zlatnine. Policisti so mu na sledi.

So ga poklicali?

Že dne 26.04.2000 si je neznanec storilec med 19.00 in 19.15 na igrišču na Tomšičevi ulici v Slovenj Gradcu protipravno prilastil telefonski aparat GSM in lastnika oškodoval za 20.000 tolarjev. Policisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je storitve kaznivega dejanja osumljen R.N. iz občine Slovenj Gradec in so zanj že podali kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec. V policijskem sporočilu za javnost ni zapisano, če so storilca končno morebiti poklicali kar po telefonu.

Le kaj mu bo...

In če smo že pri telefoniji: nekateri kradejo zares vse, kar jim pride pod prste, če to potrebujejo ali ne. Med 12. in 13. 10. 2000 je tako neznanec v Gornjem Doliču vlomil v omarico podjetja Telekom in iz nje odnesel razdelilnik za telefonske priključke. Telekom je tako oškodoval za okoli 100.000 tolarjev. Več si najbrž lahko obeta neznanec, ki je med 07. in 09. 2000 iz podjetja CARGOBULL d.o.o. v Radljah ob Dravi odtujil dva računalnika pentium, monitor, tiskalnik, telefaks in tipkovnico. Podjetje je oškodoval za dobrih 800.000 tolarjev.

Nočni lovec

Neznanec je v noči na 29.09.2000 vlomil v gostinski lokal Lovec na Koroški cesti na Muti. Iz točilnice je odnesel 381 škatlic cigaret različnih znamk in 10.000 tolarjev gotovine. Lastnika je tako oškodoval za več kot 160.000 tolarjev.

Zakon je zakon

Kratko policijsko sporočilo: »Dne 31.10.2000 ob 23.30 je M.D. iz občine Slovenj Gradec kršil javni red in mir v diskoteki Brooklyn v Pamečah pri Slovenj Gradcu. Razbil je luč v stranišču, nato je odšel proti izhodu iz diskoteke, kjer se je spotaknil in padel ter razbil steklenico, ki jo je držal v rokah. Pri tem se je porezal po zapestju leve roke. Pred diskoteko je grozil mimoidočim s pretepom in se slekel do pasu. Ker se ob posredovanju policistov ni umiril, so ga, ob uporabi prisilnih sredstev, privedli na policijsko postajo, od tam pa v bolnišnico Slovenj Gradec, kjer so poskrbeli za njegovo rano na roki. Policisti bodo za M.D. podali predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.«

Kratko (če je možno) dopolnilo Reneja, prijatelja mojega prijatelja, »bifedžije«, pisca dramskih tekstov, ljubiteljskega igralca Mirana K. Ivarčkega:

»V tem primeru gre za očitno zamenjavo. M.D. je občutil, kakor da je v enem izmed poprejšnjih življenj bil ženska in to kar Gola M(D)aja. Zato neudušljiva želja po osvobojenem zgornjem delu telesa. Pravzaprav je

misлил, nekoga da se ja kar zamenjal za nekoga drugega - ampak, stari, ej, Laško pa je še vedno Laško... in se mu je zmešalo ali zjodlalo, kot bi rekli v Napoleonovi provinci Tirolija. V takih primerih - pretiranega jodlanja - pa lahko koristi le še značilno francosko kosilo: dunajski zrezek, pomfri in fižolova solata z bučnim oljem.«

T.I.

Sestavljene baterije

Policisti Policijske postaje Ravne na Koroškem so na začetku meseca oktobra, na podlagi odredbe Okrožnega sodišča Slovenj Gradec, opravili tri hišne preiskave v občini Črna na Koroškem zaradi suma storitve kaznivega dejanja tatvine na škodo podjetja TAB iz Žerjava. Pri osumljenem I.S. iz občine Črna na Koroškem so našli večjo količino sestavnih delov za akumulatorske baterije, ki jih je odnašal iz podjetja TAB.

Policisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je I.S. doma sestavljal akumulatorske baterije in jih prodajal. Z znanjem se je domenil, da mu odstopi kletne prostore stanovanjske hiše, kjer je baterije sestavljal. Policisti so tudi v teh prostorih našli sestavne dele in pripomočke za izdelavo akumulatorskih baterij. Vse s kaznivim dejanjem pridobljene predmete so policisti zasegli, med drugim tudi 12 akumulatorskih baterij, pripravljenih za prodajo.

Zoper I.S. so policisti vložili kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec, zaradi suma storitve kaznivega dejanja protipravne premoženjske koristi, ki si jo je pridobil v škodo podjetja TAB in znaša okoli 600.000 tolarjev.

Policisti bodo kazensko ovadbo podali tudi zoper. V.V., ki je dal na voljo prostore za opravljanje kaznivega dejanja in zaradi prikrivanja kaznivega dejanja, tudi zoper tiste kupce akumulatorskih baterij, ki so vedeli ali bi morali vedeti, da so kupili ukradene baterije. Bile so namreč brez ustrezne dokumentacije, brez oznake proizvajalca in imele so bistveno nižjo ceno od običajne. Tudi tem so akumulatorske baterije zasegli.

Vir: sporočilo za javnost PU Slovenj Gradec

Kaj smo dolžni okolju, v katerem živimo?

V programu aktivnosti, ki jih organizira društvo upokojencev Ravne, so tudi predavanja. Letos spomladi je bilo predavanje o negi sadnega drevja, pa o urejanju okolja, načrtovanju obhišnega vrta; prikaz z diapozitivi raznih zasaditev, parkov po Evropi in življenja v njih.

Po predavanju je bilo tudi nekaj časa za razgovor. Eno od vprašanj je bilo tudi o zasaditvi na Čečovju.

Ko načrtujemo gradnjo stavbe, bloka, stanovanjskega naselja, trgovske hiše... ponavadi zmanjka denarja ali volje za ureditev okolja, čeprav je to tudi predvideno v načrtu. Tak primer je trgovske hiše NAMA na Ravnah. Take zasaditve morajo biti strokovno izvedene, sicer je to prepuščeno posameznikom, ki skrbno in seveda po svojem okusu urejajo zelenice.

Pa ni bilo zmeraj tako. Na Čečovju so bile zasaditve, otroška igrišča z igrali in, če se ne motim, celo mali bazenček na vzhodni strani naselja. Ta je že dolgo napolnjen z zemljo in lepo zasajen. Prav lepo in skrbno je imela urejeno okolje Železarna. Se še spominjate parka pred glavnim vhodom v železarno, kjer je bil lepo urejen park z vodnim motivom. Strokovno zasajen in tudi vzdrževan, kot je treba.

In čudno, tudi nočni obiskovalci nasadov - parkov so imeli spoštovanje do lepo urejenega okolja.

Takrat je izhajala revija »Naš vrt«, sedaj »Moj mali svet«. Izšla je tudi knjiga »Zelenje v našem okolju«. V knjigi je nekaj barvnih posnetkov, kar je za šestdeseta leta kar lep napredek. Te fotografije prikazujejo vzorno urejene obhišne vrtove, nasade v stanovanjskih naseljih, parke pred javnimi zgradbami itd. Zelo lepi so ti posnetki in ne boste verjeli, kar nekaj jih je s takratnimi ravenskimi motivi.

Tako je bilo, kako pa danes?

Park pred železarno se je delno spremenil v parkirišče, bazen z vodo je zasut in zasajen. Na Čečovju so se obdržala samo še nekatera drevesa iz prvotne zasaditve. Veliko zelenic se je spremenilo v parkirišča, kar je tudi prav. Bolje urejeno parkirišče kot pa neurejena zelenica.

Če bi bilo več nadzora, ne bi prišlo do posegov, ki dobesedno obglavljajo drevesa. Breze na poti v staro kopališče dajejo prav žalosten videz.

Slike našega parka:

Park je tip angleškega parka, je del narave, skrbimo, da tak tudi ostane. Drugje znajo, npr v Velenju, SI. Konjicah itd. Kraji so skoraj v naši soseščini, tudi ljudje nič kaj drugačni. Verjetno pa so bolj ENOTNI. V slogi je moč. Tu bi apeliral na vse, ki dobro delate v krajevnih skupnostih, in na vse svetnike v mestni hiši, da včasih pozabite na svoje strankarske koristi in s skupnimi močmi potegnate

voz, ki je za posameznike preveliko breme. To ste dolžni nam - volivcem.

Mogoče nam manjka tudi vztrajnosti. Eni delajo - gradijo, drugi ponoči rušijo. Prepričan sem, da je prvih veliko, veliko več. Kajti že sprehod po kraju nam pove, da znamo in tudi volje nam ne manjka: od urejenih zelenic v individualnem stanovanju, do urejenega okolja večine blokov.

Naj mi bo dovoljeno, da omenim lepo urejeno okolico zdravstvene doma, ki je lep primer zasaditve in vzdrževanja.

Naj omenim še dve skrajnosti. In sicer gre za delovne oz. trgovske organizacije, ki nimajo sedeža na Ravnah.

1. PRIMER: Petrol - okolica črpalke. Po mojem mnenju vzor, kako naj izgleda okolica stavbe - trgovine in jim ni vseeno, s kakim vtisom in mišljenjem zapušča obiskovalec trgovino - črpalke. Prepričan sem, da bodo še naprej tako skrbeli za lep videz vstopa v Ravne.

2. PRIMER: »Nama«, ki si po mojem mnenju še bodeče neže ne zasluži. V 25. letih na Ravnah ni znala ali hotela zasaditi vsaj enega drevesa, z izgovorom, da ni denarja. Denar pa je bil za to getovsko neurejeno parkirišče in za visoko ograjo za smetnjak. Ograje ni več, smetnjak pa je ostal pod ključem, kot da bi se bali, da jim ponoči kdo kaj ne izmakne (ali primakne). Pri tem se opravičujem prijaznim trgovcem v NAMI, saj oni za to pač niso krivi.

Enaka trgovska: hiša stoji v sosednji občini, samo z malo drugačno okolico. Prava ironija je, da je bila tam, kjer je sedaj Nama, včasih tudi vrtnarija, sedaj pa...

Premalo se zavedamo, kaj nam narava, okolje, v katerem delamo in živimo, pomeni za naše zdravje - počutje. V starem delu Raven je bilo posekanih veliko dreves - od sadnega drevja do okrasnih dreves, kostanjev in lip.

V začetku sem omenil predavanja v organiziranju DU Ravne. Osebnostno mislim, da nam vsem manjka tovrstne izobrazbe, da bi znali zasajene in obdelane zelenice kasneje vzdrževati in s tem doprinesti, da bi dobil kraj lepšo sliko, kar si zagotovo želimo in zaslužimo. Naravi pa vrnemo delček tega, kar smo ji vzeli.

Jože Prednik
Ravne na Koroškem

Vse najboljše, Jože in Julka!

15. oktobra sta na svojem domu pri Svetnetu v Podgori v Kotljah v krogu svojih otrok, snah, zetov in vnukov proslavila 35 let srečnega zakonskega življenja naša - po domače: **Svetneči Pepi in Julka.**

Jože si je ženo Julko poiskal v Halozah. Poročila sta se oktobra 1965 v Kotljah. Pri izbiri Julke Kranjc za ženo je imel Jože srečno roko. V zakon je dobil resnično pridno, zgovorno, delovno in sposobno ženo.

V zakonu so se jim rodili štirje otroci: Mihaela, Joži, Uroš in Valerija. Mihaela in Damjan sta jima podarila vnukinji Moniko in Marušo, Uroš in Marjeta Urško, Jože in Nataša Gašperja, Valerija in Darko pa Ožbija.

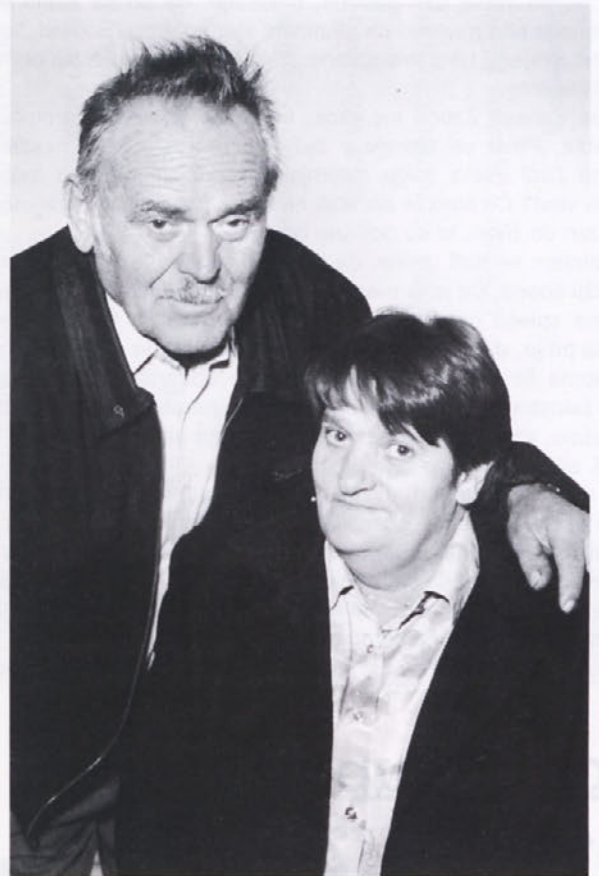
Po vojni je Pepi postal traktorist. Od doma se je za nekaj let preselil v Zadrudni dom v Kotljah, doma, na Svetneči zemlji pa je pričel graditi novo hišo. Hčerka Valerija se je rodila že v novozgrajeni hiši. Potem pa je prišlo tako, da sta s sestro menjala. Ona mu je predala Svetnečo kmetijo, on pa njej svojo novozgrajeno hišo. Tako je Pepija in Julko čakala prenova

Svetnetove kmetije in domačije: Modernizacija hleva, nakup krav, gradnja mlekarne in popolna obnova stanovanjske hiše. Pridna sta bila, veliko dela sta opravila, da je počasi, tudi s pomočjo odraščajočih otrok, postalo pri Svetnetu vse tako, kakor je danes, ko je tam lepa modernizirana kmetija z naprednim gospodarstvom. Pepi je znan veseljak. Skupaj z Lubasovim Stankotom sta opravila marsikak podvig, o katerem se je potem dolgo govorilo. Kadar sta imela s Stankotom »športne dneve«, je bilo zmeraj lušno in prijetno. Julka je kot dobra, bistra žena potrpežljivo prenašala takšne in drugačne vesele podvige in svojemu možu nikoli ni zamerila ali mu preveč očitala. Nekoč sta s Stankotom odšla nekam po kure. Seveda ni moglo biti drugače, kot da sta se vrnila šele po treh dneh domov. Brez kur seveda. Le trepa sta se vrnila.

Našima slavljenecema Bricmanovima, Svetnečima Julki in Pepiju iz srca čestitamo k lepemu jubileju njunega skupnega življenja in jima

kličemo: ostanita zdrava, glejta s ponosom nazaj na vajino skupno pot. Ostanite skupaj srečna, gostoljubna, spoštovana in priljubljena Svetnekova družina!

Rok Gorenšek

Čim prej odkup stanovanj!

Stanovanjski zakon je bil sprejet pred ok. devetimi leti (Ur. List RS 11. 10. 1991) in naj bi v tistem času omogočil uresničiti nacionalni stanovanjski program. Mnogim imetnikom stanovanjske pravice je omogočil nakup stanovanja, s tem da so postali lastniki stanovanj. Za osvežitev naj navedem, da je vrednost stanovanja = število točk x vrednost točke (trenutno 182,28 Sit) x uporabna površina x korekcijski faktor in da je pogodbeno cena = vrednost stanovanja - lastna udeležba, lastna vlaganja - 30% popust. Stanovanje je možno odkupiti v enkratnem znesku (plačati takoj 40% pogodbene cene v 60 dneh po sklenitvi pogodbe), oz. na 10 (15% popusta na pogodbeno ceno, plačati takoj 10% pogod-

bene cene v 60 dneh po sklenitvi pogodbe, odplačevanje obrokov 10 let) ali 20 let (plačati takoj 10% pogodbene cene v 60 dneh, odplačevanje obrokov 20 let).

Kot lastniki stanovanj so imeli oz. imajo pravico razpolagati tako, da jih lahko prodajo, dajo v najem ipd., vendar pa morajo zanje skrbeti tudi kot dobri gospodarji. Lastniki so tudi dolžni po zakonu v večstanovanjskih hišah skleniti pogodbo z upravnikom hiše, ki med drugimi dolžnostmi uresničuje odločitve lastnikov, zagotovi nemoteno uporabo skupnih prostorov, delov, objektov in naprav v stanovanjski hiši in v ta namen naroči potrebna popravila, redne servise in seveda tudi izbira izvajalce teh del, brez odlašanja skliče lastnike in

ukrepa z njihovimi navodili v primerih, ko so potrebna neodložljiva popravila, ko jih ni bilo mogoče predvideti, zahtevajo pa znatna sredstva.

Znano je, da ok. 900 stanovanj na Ravnah (starih nekaj deset let) še ni bilo odkupljenih in da se pričakuje od lastnikov, naj bi dali zeleno luč za odkup v tem jesenskem času. Iz vsega navedenega bi bilo koristno, da se uporabnikom stanovanj čimprej omogoči, da stanovanja odkupijo in izberejo upravnike, ki naj bi poskrbeli za vzdrževanje skupnih prostorov večstanovanjskih hišah, kar je trenutno izredno slabo in je prepuščeno nadaljnjemu propadu.

Andrej Grampovčan

Narava se bo nam maščevala

Spoštovani bralci Prepiha. Nikar mi ne zamerite, če bodo tokrat moje besede zvenele nekoliko kritično. Pravimo, da se morajo krave in druge govedi pasti cele dneve, da naj prenočijo pod milim nebom, saj jih ne zebe. Res, že nekoč so na planinah bile pašne živali, ki so imele tudi pastirje, planšarje, da so na živino pazili. Posebno je bilo nevarno na planinah, kjer so grozili volkovi. Vendar so bile zgrajene tako imenovane staje, da so lahko živali ob hudih nalivih vedrile.

Kaj pa danes? Zaboli me srce, ko vidim krave vse premočene, prezeble. Pasti se morajo v dežju in mrazu. Kaj si mislite, bo takšna žival imela dolgo življenjsko dobo? Le kje ima trdosrčni človek vest? Če smo že pozabili na steze prijateljstva, imejmo vsaj ljubezen do živali, ki so odvisne od nas.

Spominjam se tudi izreka, da je poleti boljši vsak grm, ko pozimi najbližji sosed. Če je le mogoče, se vse obdeluje strojno. Grme se pač ne splača obirati. Saj razumem hitri čas in tempo življenja. Škoda pa je, da se zaraščajo. Se nam ne zdi, da se bo nam narava morda še maščevala? Letos nas je obdarila z obilo sadja. A kako žalostno je, da na kupe sadja gnije, namesto da bi ga pobrali. Govorimo, ga bo že živina pojedla. Pa bi ga bil morda kdo še kako vesel, saj je ozimnica zelo draga.

Zelo se je spremenil tudi naš odnos do gozda. Vse premalo skrbimo za novo podrast, pozabljamo, da predstavlja gozd čist zrak in s tem življenje. Res, človek spreminja svet in naravo, spreminja in modernizira. Pozablja pa, da so narava in živali svet okrog nas, življenje in naša prihodnost. Ne uničimo čisto vsega, ne uničimo lepih starih modrosti, da ne bomo nekoč za to kaznovani.

Viktor Levovnik

Koroški upokojeanci letovali v IZOLI

Od 14. do 24. septembra 2000 je skupina članov Društva upokojecev Ravne na Koroškem, kot že vrsto let, letovala na morju in si s tem podaljšala poletje. Tokrat nas je bilo v skupini 44 upokojecev. Bivanje v Hotelu ZDUS »DELFIN« je bilo zelo prijetno, za kar gre pohvala vsemu osebju, prav posebno še vodstvu hotela, ki je dovolilo, da zadnji večer našega bivanja pri njih sodelujemo v večernem programu.

Slučajno je bil prav tisti dan PLESNI TURNIR v Izoli, na katerem so sodelovali tudi koroški pari. Mladi plesalci iz Raven na Koroškem so se radi odzvali in nas prijetno presenetili ter popestrili večer. Hvala tem mladim plesalcem!

Povedati moram še, da je bilo v tej skupini upokojecev iz DU Ravne na Koroškem deset takih, ki so že ali bodo letos praznovali okrogle življenjske jubileje. Njim in nam bo ta večer vsekakor ostal v prijetnem in lepem spominu.

JOŽE PREDNIK

HOROSKOP - NOVEMBER 2000

OVEN: premislite, ali morda le nimajo prav tisti, ki pravijo, da mora denar krožiti. Varčnost pri denarju - varčnost pri čustvih, oboje je včasih prav tesno povezano in za vročekrvne ovne le občasno sprejemljivo. Predvsem pa - privoščite si malo, a najboljše. Če boste poskušali kaj dobiti brez plačila, ne bo dosti vredno ali pa sploh ne bo uspelo.

BIK: Za trenutek vas bo zapustila navezanost na domače udobje in če boste pravočasno ujeli ta impulz, se vam obeta prav ljubeznivo sožitje s tujimi kraji ali vsaj z osebami, ki prihajajo od daleč. Celotna denarja bo za takšne podvige dovolj. Je pa še druga možnost: da vse skupaj pozabite in se strogi do sebe, kot ste trenutno, odzovete neštetim delovnim obveznostim.

DVOJČKA: Jupiter se še vedno sprehaja po vašem znamenju, ne gre torej za mimobežno srečanje, ki bi se končalo samo s kakšnim kilogramom več. Privoščite si lahko dolgoročne investicije, ki bodo vas osebno postavile na trdnjša in uglednejša tla. Naj vas ne zmedejo pretirani dvomi ali samopoveličevanje. In - upoštevajte splošno veljavna pravila.

RAK: Doma lahko pričakujete nekaj napetih trenutkov - morda vam bodo očitali pasivnost ali pa bodo vaša dejanja premalo upoštevana. Zakaj torej izgubljeni energijo, ko pa si lahko dobro voljo priključite drugje: za zaljubljenost še posebej prijazno obdobje, tudi otroci vam bodo lahko napolnili akumulatorje in zabave bo nenadoma povsod dovolj.

LEV: Znova boste zablesteli kot »družinski poglavar«, čigar beseda nekaj velja. Česar doslej niste mogli izpeljati, se bo zdaj zgodilo takorekoč samo od sebe: vaši nasveti bodo tako prepričljivi in tehtni, da se jim ne bo mogoče upreti, s potrpežljivim opravljanjem vsakdanjih obveznosti pa boste odlični zgled. Če vaša ljubezenska čustva nažirajo dvomi, jih čim prej odslovite.

DEVICA: Najbrž ste že sestavili seznam dolžnikov. Slabo jim kaže ob vaši vztrajnosti. Z nasveti ne boste skoparili, izmenjava pa bo obojestranska - če boste v škricih, si boste najbrž priskrbeli tudi pravno pomoč. Na bolj nežne strune pa bo te dni zabrenkala Venera - dovolite si vsaj za hip pozabiti na denar in druge oprijemljive nujnosti.

TEHTNICA: Z zavihanimi rokavi in s kalkulatorjem v roki ... tako bi lahko karikaturist ovekovečil oktoberske Tehtnice - polne energije, samozavestne in odločne, kadar gre za finančne zadeve. Dvomi in tehtanja pa se bodo pritihovali med domače štiri stene: prijetna in skrbna prisotnost bo le kratkotrajna - neraziskane daljave so namreč preveč mamljive.

ŠKORPION: Osončeni in bistri se boste lahko prepustili uglajenemu komuniciranju z bližnjimi in daljnimi naslovniki - najbolj koristna zabava, kar si jih lahko omislite ta čas. Prijaznost pa vas bo lahko varovala tudi pri sicer brezkompromisnem urejanju finančnih zadev. Morebitne ovire raje prestopite - utemeljenih razlogov za spopad najbrž ni.

STRELEC: Vaše puščice, ki jih po navadi usmerjate naravnost, bodo zdaj bolj prikrite, kot da se hočete izogniti neposrednemu soočenju. Tudi prav, najbrž čutite, da si je treba kdaj vzeti več časa za zbrano razsojanje. Vaši nastopi v javnosti bodo prikupni in učinkoviti - videz bogate in ugledne osebe torej ne bo le iz trte zvit.

KOZOROG: Če bo vse po sreči, trdne volje imate na pretek, bodo rezultati presenetljivi. Znova boste dokazali, da lahko tudi mravljica zgradi palačo. Zase seveda, to je bil tudi vaš cilj. Venera vam podarja ta čas zvrhano mero prijaznosti - dodajte jo tja, kjer je suša največja: čas je, da ublažite sicer zvesto, a nekoliko strogo držo v ljubezni.

VODNAR: Kot da bi se prestrašili sproščenih čustev, se boste spet za korak umaknili na varno distanco - resničnega ali navideznega omejevanja pač ne prenašate najbolje. Toda: kar ste zanetili, zdaj tli in lahko se zgodi, da se boste znašli v metežu strastnih pobud, lahko pa tudi zamer, če se ne boste odzvali vsaj s filozofskim pojasnilom.

RIBI: Poskušajte povezati na videz nezdržljivo: da prekipevate od zvedavosti in trdne volje, da bi si širili obzore, a hkrati oklevate, ko se soočate z novimi dejstvi. Rešitev: z domačimi in s prijatelji vam sploh ne bo težko navezati stika - vpletite jih v svoje teme in pretok informacij se bo sprostil. Tudi skupinsko potovanje vas bo opogumilo.

Spoštovane zavarovanke, spoštovani zavarovanci Vzajemne zdravstvene zavarovalnice!

Obveščamo Vas, da smo pri pregledu listin Vašega dodatnega zavarovanja ugotovili, da nam vsi še niste vrnili dodatka k zavarovalni polici. Z vrnitvijo dodatka si boste zagotovili znižanje premije za okrog 2.700,00 SIT letno in podaljšanje zavarovanja za 10 let.

Če iz kakršnegakoli razloga omenjenega dodatka niste prejeli, podpišite dodatek v tem obvestilu, da Vam bomo lahko s 01. 01. 2001 zavarovanje podaljšali in znižali premijo. Vsebinsko pri Vašem zavarovanju ne gre za nikakršne spremembe.

Dodatek k zavarovalni pogodbi:

S podpisom dodatka želim, da se mi moja obstoječa zavarovalna pogodba št. .... podaljša za obdobje 10 let in hkrati zniža premija za 6,5%, kolikor znaša davek od zavarovalnih poslov, pri čemer ostanejo vse ostale določbe pogodbe nespremenjene.

Prilimek in ime: ..... Podpis zavarovalca: .....

Če ste dodatek k zavarovalni pogodbi med tem časom že vrnili, vzemite to obvestilo kot brezpredmetno in ga ni treba vrniti.

Dodatne informacije so vam na voljo po tel. 82 10 237 in 82 10 238.

Vljudno Vas prosimo, da nam podpisani Dodatek k zavarovalni pogodbi vrnete najkasneje do **30.11.2000 na naš naslov:**

Vzajemna d.v.z. PE Ravne na Koroškem Ob Suhi 11 b, 2390 Ravne na Koroškem.

Zahvaljujemo se Vam za razumevanje in Vas lepo pozdravljamo.

Vaša Vzajemna zdravstvena zavarovalnica

Vodja Vzajemne PE Ravne Adi Cigler, univ.dipl.prav

Direktor Vzajemne PE Ravne Gorazd Dretnik, prav.

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.
Poslovna enota Ravne na Koroškem
Ob Suhi 11./b, 2390 Ravne na Koroškem

Jaz zate, ti zame.

• Prostovoljno zdravstveno zavarovanje

VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica
Sožitje generacij

Na Triglav po

PAKET
PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ

Paket premoženjskih zavarovanj Zavarovalnice Triglav vam omogoča, da celovito zavarujete premoženje svoje družine. Oblikujete ga po svojih željah in potrebah, v njem pa lahko združujete tako nova kot tudi že sklenjena zavarovanja.

Odločitev za sklenitev premoženjskih zavarovanj v paketu je razumna predvsem iz treh razlogov:

- s paketom pridobite paketni popust,
- vsa zavarovanja sklenete hkrati,
- izkoristite zelo ugodne plačilne pogoje.

Tako boste prihranili denar, čas in odvečne skrbi. Najbolj dragocen pa je četrti razlog. S paketom premoženjskih zavarovanj Zavarovalnice Triglav boste pripravljeni na vse.

Pripravljeni na vse. **triglav** premoženje

 zavarovalnica triglav, d.d.